

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 21.11.2001
COM(2001) 685 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1991, για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/15/ΕΚ της Επιτροπής της 27ης Φεβρουαρίου 1998

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
2.	ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ	6
3.	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	10
4.	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1998 ΣΕ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΩΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ.....	13
5.	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ.....	17
6.	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1998 ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ	18
7.	Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΚΑΘΕ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ.....	19
7.1.	Βέλγιο	19
7.1.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	19
7.1.2.	Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων.	19
7.1.3	Επεξεργασία στις πόλεις.....	20
7.2	Δανία.....	20
7.2.1	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	20
7.2.2	Οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000	20
7.2.3	Επεξεργασία στις πόλεις.....	21
7.3	Γερμανία	21
7.3.1	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	21
7.3.2	Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων.	21
7.3.3	Επεξεργασία στις πόλεις.....	21
7.4	Ελλάδα	22
7.4.1	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	22
7.4.2	Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων.	22
7.4.2.1.	Πρώτη έκδοση	22
7.4.2.2.	Δεύτερη έκδοση.....	23
7.4.5	Επεξεργασία στις πόλεις.....	23
7.5	Ισπανία.....	23

7.5.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	23
7.5.2.	Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων.	24
7.5.3.	Επεξεργασία στις πόλεις.....	25
7.5.4.	Λιγότερο ευαίσθητες περιοχές.....	26
7.6.	Γαλλία.....	27
7.6.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	27
7.6.2.	Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων	27
7.6.3.	Επεξεργασία στις πόλεις.....	28
7.7.	Ιρλανδία	28
7.7.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	28
7.7.2.	Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων	28
7.7.3.	Επεξεργασία στις πόλεις.....	29
7.8.	Ιταλία	30
7.8.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	30
7.8.2.	Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων	30
7.8.3.	Επεξεργασία στις πόλεις.....	31
7.9.	Λουξεμβούργο	32
7.9.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	32
7.9.2.	Οικισμοί.....	32
7.9.3.	Επεξεργασία στις πόλεις.....	33
7.10.	Κάτω Χώρες	33
7.10.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	33
7.10.2.	Οικισμοί.....	33
7.10.3.	Επεξεργασία στις πόλεις.....	34
7.11.	Αυστρία.....	34
7.11.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	34
7.11.2.	Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων	35

7.11.3.	Επεξεργασία στις πόλεις.....	35
7.12.	Πορτογαλία.....	36
7.12.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	36
7.12.2.	Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων	36
7.12.3.	Επεξεργασία στις πόλεις.....	37
7.12.4.	Λιγότερο ευαίσθητες περιοχές.....	37
7.13.	Φινλανδία.....	38
7.13.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	38
7.13.2.	Οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000	38
7.13.3.	Επεξεργασία στις πόλεις.....	39
7.14.	Σουηδία.....	39
7.14.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	39
7.14.3	Επεξεργασία στις πόλεις.....	41
7.15.	Ηνωμένο Βασίλειο.....	41
7.15.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	41
7.15.2.	Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων	42
7.15.3.	Επεξεργασία στις πόλεις.....	43
7.15.4.	Λιγότερο ευαίσθητες περιοχές.....	43
8.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙ	44
9.	ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.....	45
10.	ΕΠΙΛΟΓΟΣ	47

**Συνοπτική έκθεση για
τον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών από τα κράτη μέλη
Τα μέτρα που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη ενόψει της
προθεσμίας της 31.12.1998
Επεξεργασία αστικών λυμάτων στις μεγάλες πόλεις
Επαλήθευση του προσδιορισμού των ευαίσθητων περιοχών
εκ μέρους της Επιτροπής**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τον Ιανουάριο 1999, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε την πρώτη της έκθεση¹ σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21^{ης} Μαΐου 1991, για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων,² όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 98/15/ΕΚ της Επιτροπής της 27^{ης} Φεβρουαρίου 1998³. Η οδηγία αυτή συνιστά έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της κοινοτικής πολιτικής για τα ύδατα και σκοπός της είναι η προστασία του περιβάλλοντος από τις αρνητικές επιπτώσεις της απόρριψης των αστικών λυμάτων.

Η πρώτη έκθεση της Επιτροπής παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες για τη ρύπανση που προκαλούν τα αστικά λύματα, περιλαμβάνει μια πρώτη έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχουν σημειώσει τα κράτη μέλη όσον αφορά στην εφαρμογή της οδηγίας, και παρουσιάζει συνοπτικά τα εθνικά προγράμματα εφαρμογής. Δίδει έμφαση κυρίως στις ουσιαστικές προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη μέλη, στις υψηλές δαπάνες που εκτιμάται ότι απαιτούνται για την εφαρμογή της οδηγίας (130 δισ. ευρώ για τα 14 κράτη μέλη εκτός της Ιταλίας) και στις ανησυχητικές καθυστερήσεις που έχουν ανακοινωθεί όσον αφορά στις πόλεις των Βρυξελλών και του Μιλάνου.

Ο Δεκέμβριος 1998 απετέλεσε σημαντική ημερομηνία στο πλαίσιο της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων. Τον μήνα αυτόν έληγε η προθεσμία που είχε τεθεί στα κράτη μέλη προκειμένου να μεριμνήσουν *μεταξύ άλλων*, για την κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε όλους τους οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 των οποίων τα λύματα απορρίπτονταν σε ευαίσθητες περιοχές (βλέπε παρακάτω για περισσότερες λεπτομέρειες). Αν και η οδηγία δεν απαιτούσε από τα κράτη μέλη να υποβάλουν εκθέσεις ειδικά για την κατάσταση που επικρατούσε σε αυτά κατά τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, η Επιτροπή έλαβε την πρωτοβουλία να ζητήσει από τα κράτη μέλη να διαβιβάσουν τις συναφείς πληροφορίες. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή απέστειλε στα κράτη μέλη επίσημες αιτήσεις τον Απρίλιο 1999 και υπομνηστικές επιστολές τον Μάρτιο 2000. Εκτός από την παροχή πληροφοριών σχετικά με την επεξεργασία των λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές, η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη να διαβιβάσουν πληροφορίες και για την επεξεργασία των λυμάτων σε μεγάλα αστικά κέντρα, ακόμη και αν δεν πραγματοποιούνται απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές.

¹ COM(1998) 775 τελικό, 15.1.1999.

² ΕΕ L 135 της 30.5.1991, σ. 40.

³ ΕΕ L 67 της 7.3.1998, σ. 29.

Η παρούσα έκθεση βασίζεται στις απαντήσεις που απέστειλαν τα κράτη μέλη και σε μία μελέτη⁴ για τις ευαίσθητες περιοχές την οποία εκπόνησαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής. Μόνο 13 από τα κράτη μέλη διαβίβασαν στην Επιτροπή όλες τις ζητηθείσες πληροφορίες σχετικά με την επεξεργασία των λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές.

Καθώς σημειώθηκαν καθυστερήσεις κατά τη συλλογή των πληροφοριών από τα κράτη μέλη, είναι σαφές ότι η κατάσταση, έτσι όπως παρουσιάζεται στην έκθεση, ενδέχεται να έχει αλλάξει κατά τη διάρκεια των δύο ετών που μεσολάβησαν από την αποστολή των αρχικών αιτήσεων. Ένα πρώτο σχέδιο της έκθεσης διαβιβάστηκε στα κράτη μέλη τον Δεκέμβριο του 2000 προκειμένου να υποβάλουν τα τελικά σχόλιά τους. Τα σχόλια των κρατών μελών που παρελήφθησαν μέχρι την 15^η Φεβρουαρίου 2001 ελήφθησαν υπόψη κατά τη σύνταξη του κειμένου.

Η Επιτροπή εξακολουθεί να παρακολουθεί στενά την πορεία της διαδικασίας εφαρμογής της οδηγίας σε όλα τα κράτη μέλη.

Στην έκθεση παρουσιάζονται επίσης τα σχέδια της Επιτροπής για το προσεχές μέλλον. Η Επιτροπή σκοπεύει κυρίως να συνεχίσει τη διαδικασία ελέγχου της συμμόρφωσης των κρατών μελών με την οδηγία και να εξακολουθήσει να παρέχει στήριξη στα κράτη μέλη με στόχο την επίτευξη συμμόρφωσης. Συγκεκριμένα, σκοπεύει να παράσχει μεγαλύτερη στήριξη στους μικρού και μεσαίου μεγέθους οικισμούς των κρατών μελών στους οποίους αφορά η προθεσμία της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2005 και στις υποψήφιες για προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση χώρες με απώτερο σκοπό την επίτευξη συμμόρφωσης με την εν λόγω οδηγία.

2. ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ

Η κύρια υποχρέωση που έχουν τα κράτη μέλη βάσει της οδηγίας συνίσταται στον εξοπλισμό των οικισμών με δίκτυα αποχέτευσης και με συστήματα επεξεργασίας των λυμάτων σύμφωνα με τις ακόλουθες προθεσμίες:

⁴ Μελέτη ΔΠΠ: «Έλεγχος των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ευάλωτες ζώνες κατά τις διατάξεις της οδηγίας για τα νιτρικά άλατα και των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες κατά τις διατάξεις της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων», Διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων (ΔΠΠ).

- **31 Δεκεμβρίου 1998:** τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να υπάρχουν αυστηρά δίκτυα αποχέτευσης και συστήματα (δευτεροβάθμιας⁵ + τριτοβάθμιας⁶) επεξεργασίας των λυμάτων το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 1998 σε όλους τους οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό⁷ (ι.π.) άνω των 10.000 των οποίων τα λύματα απορρίπτονται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως ευαίσθητη από το κράτος μέλος ή στη λεκάνη υδροσυλλογής της. Τα αποτελέσματα του ελέγχου που διενήργησε η Επιτροπή σχετικά με τη συμμόρφωση των κρατών μελών με την εν λόγω προθεσμία παρατίθενται στη συνέχεια της παρούσας έκθεσης.
- **31 Δεκεμβρίου 2000:** τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, στις 31 Δεκεμβρίου 2000 το αργότερο, να υπάρχει σύστημα δευτεροβάθμιας επεξεργασίας⁸ και δίκτυο αποχέτευσης σε όλους τους οικισμούς με άνω των 15.000 ι.π. των οποίων τα λύματα δεν απορρίπτονται σε ευαίσθητη περιοχή ή στη λεκάνη υδροσυλλογής της. Η εν λόγω προθεσμία ισχύει επίσης για τα βιοαποικοδομήσιμα βιομηχανικά λύματα εγκαταστάσεων που ανήκουν στους τομείς της μεταποίησης τροφίμων, κατάλογο των οποίων παραθέτει η οδηγία, τα οποία απορρίπτονται απευθείας σε ύδατα υποδοχής. Η Επιτροπή έχει ήδη ξεκινήσει τον έλεγχο της συμμόρφωσης των κρατών μελών με την εν λόγω προθεσμία και σκοπεύει να παρουσιάσει τα συναφή αποτελέσματα στην τρίτη έκθεσή της περί εφαρμογής της οδηγίας.

⁵ «Δευτεροβάθμια επεξεργασία»: η επεξεργασία των αστικών λυμάτων με μέθοδο που, κατά κανόνα, περιλαμβάνει βιολογική επεξεργασία με δευτεροβάθμια καθίζηση, ή με άλλες αντίστοιχες μεθόδους.

⁶ «Τριτοβάθμια επεξεργασία»: η συμπληρωματική της δευτεροβάθμιας επεξεργασία του αζώτου (νιτροποίηση-απονιτροποίηση) και/ή του φωσφόρου και/ή άλλων ρύπων που επηρεάζουν την ποιότητα ή μια συγκεκριμένη χρήση των υδάτων: μικροβιολογική ρύπανση, χρώμα, κλπ. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 5 και ο πίνακας 2 του παραρτήματος I (που τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/15/EK), περιγράφουν τα κριτήρια επεξεργασίας αστικών λυμάτων για απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές ως ένα ελάχιστο ποσοστό μείωσης του φορτίου για τον ολικό φώσφορο και για το ολικό άζωτο και καθορίζουν πρότυπα συγκεντρώσεων για τις εν λόγω παραμέτρους.

⁷ «Ισοδύναμος πληθυσμός (ι.π.)»: μονάδα μέτρησης της αποικοδομήσιμης οργανικής ρύπανσης που αντιστοιχεί στο μέσο φορτίο της εν λόγω ρύπανσης που παράγεται ανά άτομο ανά ημέρα. Η οδηγία θεσπίζει ως όριο του εν λόγω φορτίου τα 60 g BOD₅ (βιομηχανικές ανάγκες σε οξυγόνο πέντε ημερών) ανά ημέρα. Το μέγεθος του οικισμού, που εκφράζεται σε ι.π., αντιστοιχεί στο οργανικό φορτίο που παράγει ο οικισμός κατά τη διάρκεια μιας μέσης ημέρας της εβδομάδας του έτους με τη μέγιστη παραγωγή. Υπολογίζεται ως το άθροισμα του οργανικού φορτίου που παράγεται κατά τη διάρκεια της ημέρας αυτής από μόνιμες και εποχικές περιοχές κατοικίας και υπηρεσιών και του οργανικού φορτίου που παράγεται την ίδια ημέρα από τα βιομηχανικά λύματα που πρέπει να συλλεχθούν από το δίκτυο αποχέτευσης.

⁸ Η επεξεργασία ενδέχεται να είναι λιγότερο αυστηρή από τη δευτεροβάθμια, για την οποία ισχύουν ορισμένες παρεκκλίσεις, με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής και του Συμβουλίου, στην περίπτωση απορρίψεων σε παράκτια ύδατα ή σε εκβολές ποταμών που έχουν χαρακτηριστεί από τα κράτη μέλη ως λιγότερο ευαίσθητες περιοχές.

- **31 Δεκεμβρίου 2005:** τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, μέχρι την ημερομηνία αυτή το αργότερο, να υπάρχει δίκτυο αποχέτευσης και σύστημα δευτεροβάθμιας ή κατάλληλης επεξεργασίας⁹ των λυμάτων - ανάλογα με το εάν τα λύματα απορρίπτονται σε γλυκά ύδατα, σε εκβολές ποταμών ή σε παράκτια ύδατα - σε όλους τους οικισμούς με ι.π. μεταξύ 2.000 και 10.000 των οποίων τα λύματα απορρίπτονται σε ευαίσθητη περιοχή ή στη λεκάνη υδροσυλλογής της και στους οικισμούς με ι.π. μεταξύ 2.000 και 15.000 των οποίων τα λύματα δεν απορρίπτονται σε ευαίσθητη περιοχή ή στη λεκάνη υδροσυλλογής της. Οι μικρότεροι οικισμοί οι οποίοι διαθέτουν ήδη δίκτυο αποχέτευσης οφείλουν επίσης να έχουν αποκτήσει σύστημα κατάλληλης επεξεργασίας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2005.

Οι λοιπές κύριες προθεσμίες και υποχρεώσεις των κρατών μελών βάσει της οδηγίας είναι οι εξής:

- **30 Ιουνίου 1993:** τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό τους δίκαιο. Τα κράτη μέλη οφείλουν να θέσουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για να συμμορφωθούν με την οδηγία το αργότερο στις 30 Ιουνίου 1993. Σύμφωνα με την πρώτη έκθεση της Επιτροπής, σε πολλά κράτη μέλη σημειώθηκαν καθυστερήσεις όσον αφορά στη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό τους δίκαιο. Σήμερα, όλα τα κράτη μέλη έχουν ολοκληρώσει τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό τους δίκαιο με τελευταία την Ιταλία το 1999.
- **31 Δεκεμβρίου 1993:** τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1993 το αργότερο, τα βιομηχανικά λύματα που διοχετεύονται στα αποχετευτικά δίκτυα και στους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων και ορισμένα βιοαποικοδομήσιμα βιομηχανικά λύματα που διοχετεύονται σε ύδατα υποδοχής να υπόκεινται σε εκ των προτέρων κανόνες ή/και στην παροχή ειδικών αδειών. Τα κράτη μέλη έχουν λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να ανταποκριθούν στις εν λόγω υποχρεώσεις τους.
- **31 Δεκεμβρίου 1993:** τα κράτη μέλη καταρτίζουν πρόγραμμα για την εφαρμογή της οδηγίας. Όλα ανεξαιρέτως τα κράτη μέλη υπέβαλαν τα προγράμματά τους στην Επιτροπή, με μικρότερη ή μεγαλύτερη καθυστέρηση. Ορισμένα κράτη μέλη απέστειλαν επίσης στην Επιτροπή ενημερωμένα στοιχεία σχετικά με τις πληροφορίες που περιείχαν στα προγράμματά τους. Τα προγράμματα του Βελγίου και της Ιταλίας δεν είναι σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας ή με το απαιτούμενο υπόδειγμα παρουσίασης.
- **31 Δεκεμβρίου 1993:** τα κράτη μέλη προσδιορίζουν, μέχρι την ημερομηνία αυτή το αργότερο, τις ευαίσθητες περιοχές τους. Στη συνέχεια παρατίθενται περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το σημαντικό αυτό ζήτημα από το οποίο εξαρτάται το είδος της επεξεργασίας των αστικών λυμάτων που πρέπει να εφαρμοστεί και η συναφής με την έναρξη εφαρμογής της εν λόγω επεξεργασίας προθεσμία.

⁹ «Κατάλληλη επεξεργασία»: η επεξεργασία των αστικών λυμάτων με μέθοδο ή/και σύστημα διάθεσης που επιτρέπει στα ύδατα υποδοχής να ανταποκρίνονται στους σχετικούς ποιοτικούς στόχους και στις συναφείς διατάξεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και άλλων κοινοτικών οδηγιών.

- **30 Ιουνίου 1995, για πρώτη φορά και ανά διετία στη συνέχεια:** τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές ή τα αρμόδια όργανα να δημοσιεύουν ανά διετία έκθεση για την κατάσταση της διάθεσης των αστικών λυμάτων και της λυματολάσπης στην περιοχή τους. Οι εκθέσεις αυτές διαβιβάζονται από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή μόλις δημοσιευθούν. Το 1999, μια ομάδα εργασίας αποτελούμενη από εκπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής συνέταξε υπόδειγμα έκθεσης για την κατάσταση της διάθεσης των αστικών λυμάτων προκειμένου να διευκολύνει τις εθνικές αρχές να συντάξουν τις εκθέσεις τους και να εναρμονίσει τις παρεχόμενες πληροφορίες. Η Επιτροπή αναμένει ακόμη τις εκθέσεις της Ελλάδας και της Ιταλίας για την κατάσταση της διάθεσης των αστικών τους λυμάτων. Επίσης, η έκθεση που απέστειλε η Γερμανία αφορά μόνο σε ορισμένες περιφέρειες της χώρας. Τέλος, τα περισσότερα κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη ανταποκριθεί στην υποχρέωση περί δημοσίευσης ανά διετία της εν λόγω έκθεσης και υποβολής της στην Επιτροπή, όπως ορίζει η οδηγία.
- **31 Δεκεμβρίου 1998:** τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1998 το αργότερο, η διάθεση της λυματολάσπης από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων να υπόκειται σε γενικούς κανόνες, σε καταχώρηση ή σε χορήγηση άδειας. Από τους ελέγχους που διενήργησε η Επιτροπή προκύπτει ότι όλα ανεξαιρέτως τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα απαιτούμενα για τη διάθεση της λυματολάσπης μέτρα. Επιπλέον, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παύσει, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1998, η διάθεση της λυματολάσπης σε επιφανειακά ύδατα με απόρριψή της από πλοία, απόρριψη από αγωγούς μεταφοράς ή άλλα μέσα. Μόνο η Ισπανία, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο εφαρμόζουν συστηματικά την πρακτική αυτή. Το Ηνωμένο Βασίλειο απαγόρευσε την εν λόγω πρακτική από το 1998 και μετά με αφορμή τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό του δίκαιο. Η Ιρλανδία ενημέρωσε την Επιτροπή ότι η διάθεση της λυματολάσπης στη θάλασσα επιτρεπόταν βάσει της εθνικής της νομοθεσίας μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1998. Μετά από την εν λόγω ημερομηνία η πρακτική αυτή θεωρείται πλέον αδίκημα. Ωστόσο, η Ιρλανδία παραδέχθηκε ότι η διάθεση της λυματολάσπης στη θάλασσα συνεχίστηκε μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1999. Επιπλέον, η Ιρλανδία έκρινε ότι δεν υπήρχε λόγος να απαγορευθεί η διάθεση της λυματολάσπης σε επιφανειακά ύδατα εκτός της θάλασσας, καθώς η εν λόγω μέθοδος διάθεσης δεν εφαρμοζόταν από κανέναν. Η Ισπανία δεν ενημέρωσε την Επιτροπή για τυχόν μέτρα που έλαβε προκειμένου να απαγορεύσει τη διάθεση της λυματολάσπης σε επιφανειακά ύδατα.
- Τέλος, υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την οδηγία η διάθεση λυμάτων από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων πρέπει να υπόκειται σε προηγούμενους κανόνες ή/και ειδικές άδειες και ότι πρέπει επίσης να παρακολουθείται σύμφωνα με τις συγκεκριμένες διατάξεις της οδηγίας. Η προαναφερθείσα ομάδα εργασίας κατήρτισε ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο για τις πληροφορίες που συλλέγονται στο πλαίσιο της παρακολούθησης της διάθεσης των λυμάτων. Τον Σεπτέμβριο του 2000 η Επιτροπή απέστειλε το εν λόγω ερωτηματολόγιο σε όλα τα κράτη μέλη με την παράκληση να το χρησιμοποιήσουν για τις πληροφορίες που συνέλεξαν το 1999 κατά την παρακολούθηση των οικισμών στους οποίους αφορούσε η προθεσμία της 31^{ης} Δεκεμβρίου 1998. Τα κράτη μέλη οφείλουν να αποστείλουν τις εν λόγω πληροφορίες στην Επιτροπή μέχρι το τέλος Ιουνίου του 2001. Η Επιτροπή θα παρουσιάσει συνοπτικά τα συναφή αποτελέσματα στην τρίτη της έκθεση περί εφαρμογής της οδηγίας.

3. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας, τα κράτη μέλη οφείλουν να προσδιορίσουν, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1993, τις ευαίσθητες περιοχές σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο παράρτημα II.

Βάσει των εν λόγω κριτηρίων διακρίνονται τρεις ομάδες ευαίσθητων περιοχών:

- φυσικές λίμνες γλυκών υδάτων, εκβολές ποταμών και παράκτια ύδατα όπου παρουσιάζεται ευτροφισμός¹⁰ ή όπου μπορεί να παρουσιαστεί ευτροφισμός αν δεν ληφθούν προστατευτικά μέτρα·
- επιφανειακά γλυκά ύδατα προοριζόμενα για την άντληση πόσιμου νερού τα οποία περιέχουν ή θα μπορούσαν να περιέχουν νιτρικά ιόντα σε συγκέντρωση μεγαλύτερη των 50 mg/l·
- περιοχές όπου περαιτέρω επεξεργασία είναι αναγκαία για την τήρηση και άλλων οδηγιών του Συμβουλίου, όπως οι οδηγίες περί των γλυκών υδάτων για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων, των υδάτων κολύμβησης, των υδάτων για οστρακοειδή, και η οδηγία για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, κλπ.

Μια υδάτινη μάζα χαρακτηρίζεται ως ευαίσθητη περιοχή, αν εμπίπτει σε μία από τις προαναφερθείσες ομάδες.

Ο χαρακτηρισμός μιας υδάτινης μάζας ως ευαίσθητης περιοχής είναι ουσιώδες προαπαιτούμενο για την πρακτική εφαρμογή της οδηγίας. Σε περιοχές οι οποίες χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες, τα δίκτυα αποχέτευσης και τα συστήματα αυστηρότερης από τη δευτεροβάθμια επεξεργασία έπρεπε να είναι έτοιμα στις 31 Δεκεμβρίου 1998 το αργότερο για όλους τους οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 των οποίων τα λύματα απορρίπτονται σε ευαίσθητες περιοχές και στις λεκάνες υδροσυλλογής τους, γεγονός που συμβάλλει στη ρύπανση της περιοχής. Οι εν λόγω απαιτήσεις δεν χρειάζεται να εφαρμόζονται σε ευαίσθητες περιοχές, όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι το ελάχιστο ποσοστό μείωσης του συνολικού φορτίου στην περιοχή αυτή είναι τουλάχιστον 75% για τον φώσφορο και τουλάχιστον 75% για το άζωτο.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 8, εάν ένα κράτος μέλος εφαρμόζει σε ολόκληρο το έδαφός του αυστηρή (τριτοβάθμια) επεξεργασία, τότε δεν είναι υποχρεωμένο να προσδιορίζει ευαίσθητες περιοχές. Πέντε κράτη μέλη αποφάσισαν να εφαρμόσουν αυστηρή επεξεργασία δυνάμει του εν λόγω άρθρου: η Δανία, οι Κάτω Χώρες, το Λουξεμβούργο, η Σουηδία και η Φινλανδία.

¹⁰ «Ευτροφισμός»: ο εμπλουτισμός των υδάτων με θρεπτικές ουσίες, ιδίως ενώσεις αζώτου ή/και φωσφόρου, που προκαλεί την ταχύτερη ανάπτυξη φυκών και ανωτέρων μορφών φυτικής ζωής, με συνακόλουθη ανεπιθύμητη διαταραχή της ισορροπίας των οργανισμών που ζουν στα ύδατα και υποβάθμιση της ποιότητας των εν λόγω υδάτων.

Εννέα άλλα κράτη μέλη - το Βέλγιο, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ελλάδα, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία, η Ισπανία, η Ιταλία και η Πορτογαλία - προτίμησαν να χαρακτηρίσουν ορισμένες υδάτινες μάζες που βρίσκονται στο έδαφός τους ως ευαίσθητες περιοχές. Οι περιοχές αυτές χαρακτηρίστηκαν ως ευαίσθητες με μεγαλύτερη ή μικρότερη καθυστέρηση, μεταξύ του 1994 και του 1999. Η Αυστρία εκτίμησε ότι δεν διαθέτει καμία υδάτινη μάζα η οποία να πληροί τα κριτήρια προσδιορισμού μιας περιοχής ως ευαίσθητης.¹¹ Οι αυστριακές αρχές έχουν δηλώσει ότι τα μέτρα που έλαβαν υπερβαίνουν τις απαιτήσεις της οδηγίας, επιβάλλοντας την υποχρέωση τριτοβάθμιας επεξεργασίας σε μονάδες επεξεργασίας λυμάτων με ι.π. κάτω των 10.000.

Ορισμένα κράτη μέλη, όπως το Βέλγιο, η Γαλλία, η Ισπανία και η Ιταλία, ήταν της άποψης ότι οι οικισμοί που βρίσκονται σε ορισμένα σημεία των λεκανών υδροσυλλογής ευαίσθητων περιοχών δεν χρειάζεται να αποτελέσουν αντικείμενο αυστηρής (τριτοβάθμιας) επεξεργασίας¹². Σχετικά με αυτό, η Επιτροπή εκτιμά ότι το άζωτο και ο φώσφορος, οι ρύποι που περιέχονται στα αστικά λύματα και προκαλούν τα είδη της ρύπανσης που αντιστοιχούν στα δύο πρώτα κριτήρια προσδιορισμού ευαίσθητων περιοχών, είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό μη αποικοδομήσιμα. Οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000 οι οποίοι βρίσκονται στις λεκάνες υδροσυλλογής υδάτινων μαζών που έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες διοχετεύουν μεγάλες ποσότητες αζώτου και φωσφόρου στις εν λόγω υδάτινες μάζες. Η Επιτροπή φρονεί ότι η αδυναμία εξοπλισμού με τριτοβάθμια επεξεργασία ορισμένων οικισμών με ι.π. άνω των 10.000 οι οποίοι βρίσκονται στις λεκάνες υδροσυλλογής ευαίσθητων περιοχών με στόχο τη μείωση των θρεπτικών συστατικών που ευθύνονται για τη ρύπανση της περιοχής συνιστά αδυναμία συμμόρφωσης με την οδηγία. Οι χώρες στις οποίες η εν λόγω αδυναμία συμμόρφωσης είναι ιδιαίτερα αισθητή είναι: η Ισπανία, η οποία δεν έχει μεριμνήσει για την εφαρμογή καμιάς μορφής επεξεργασίας με περισσότερο προηγμένες τεχνολογικές μεθόδους στις λεκάνες υδροσυλλογής ποταμών που έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητοι στα τμήματα που βρίσκονται στα κατάντη, όπως είναι ο Έβρος ή ο Guadalquivir· η Ιταλία, συγκεκριμένα για τη λεκάνη υδροσυλλογής του Πάδου, του οποίου το δέλτα και - τα ιδιαίτερα επιβαρημένα από τον ευτροφισμό - γειτονικά παράκτια ύδατα έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητα· και το Βέλγιο, για απορρίψεις στην περιοχή της Βαλονίας, οι οποίες συμβάλλουν στη ρύπανση των γλυκών υδάτων της Φλάνδρας και των παράκτιων υδάτων της Βόρειας Θάλασσας, που αμφότερα έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητα.

¹¹ Οι συνημμένοι χάρτες απεικονίζουν, με σκούρο πράσινο χρώμα, τις υδάτινες μάζες που έχουν προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη ως ευαίσθητες περιοχές και, με ανοιχτό πράσινο χρώμα, τις λεκάνες υδροσυλλογής ή τμήματα των λεκανών υδροσυλλογής όπου τα κράτη μέλη αποφάσισαν να εφαρμόσουν τις διατάξεις της οδηγίας σχετικά με την προστασία των ευαίσθητων περιοχών.

¹² Με ροζ χρώμα χωρίς σκίαση απεικονίζονται στους χάρτες τα τμήματα των λεκανών υδροσυλλογής που δεν λαμβάνονται υπόψη από τα εν λόγω κράτη μέλη. Στη Γερμανία, με ροζ χρώμα χωρίς σκίαση σημειώνονται οι περιφέρειες Σαξονία και Σαξονία-Άνχαλτ, αν και αμφότερες αποφάσισαν, τον Ιούλιο του 2000, να εφαρμόσουν τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου και του φωσφόρου σε ολόκληρο το έδαφός τους προκειμένου να καταπολεμήσουν τον ευτροφισμό των παράκτιων υδάτων της Βόρειας Θάλασσας και της Βαλτικής.

Τα προαναφερθέντα δέκα κράτη μέλη, τα οποία αποφάσισαν να μην εφαρμόσουν στο έδαφός τους καμία μορφή επεξεργασίας των λυμάτων με περισσότερο προηγμένες τεχνολογικές μεθόδους, οφείλουν να μεριμνούν για την αναθεώρηση των καταλόγων ευαίσθητων περιοχών που έχουν καταρτίσει τουλάχιστον κάθε τέσσερα χρόνια. Οι εν λόγω κατάλογοι, που έπρεπε, επομένως, να είχαν αναθεωρηθεί πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1997, πρέπει να αναθεωρηθούν εκ νέου πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2001, κλπ. Μόνο η Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο έχουν προβεί σε αναθεώρηση των καταλόγων ευαίσθητων περιοχών που είχαν καταρτίσει αρχικά, το 1999 και το 1998 αντίστοιχα. Η Αυστρία ανακοίνωσε ότι κατά τη διαδικασία αναθεώρησης στην οποία προέβη δεν προέκυψαν υδάτινες μάζες οι οποίες θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως ευαίσθητες.

Από το 1998 έως το 2000, η Επιτροπή ανέθεσε σε εταιρεία συμβούλων τον έλεγχο των περιοχών τις οποίες τα προαναφερθέντα δέκα κράτη μέλη είχαν χαρακτηρίσει ως ευαίσθητες.¹³ Η εν λόγω μελέτη αποκαλύπτει ελλείψεις όσον αφορά στο χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων από τα κράτη μέλη¹⁴ και εντοπίζει άλλες περιοχές οι οποίες ενδέχεται να είναι ευαίσθητες με κριτήριο τον ευτροφισμό, και την υψηλή συγκέντρωση νιτρικών ιόντων σε επιφανειακά ύδατα που προορίζονται για την παροχή πόσιμου ύδατος. Η μελέτη επισημαίνει ότι πολλά κράτη μέλη δεν έλαβαν επαρκώς υπόψη τους το βαθμό ευτροφισμού των υδάτων τους. Η παρατήρηση αυτή αφορά κυρίως στη Βόρεια Θάλασσα (από τα παράκτια ύδατα της βόρειας Γαλλίας μέχρι τη Σουηδία), στη Βαλτική και στην Αδριατική, καθώς σε όλες αυτές τις περιοχές παρατηρείται εκτεταμένος ευτροφισμός. Η Επιτροπή φρονεί ότι το Βέλγιο, η Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιταλία, η Σουηδία και η Φινλανδία δεν έχουν λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη μείωση της περιεκτικότητας των λυμάτων τους σε θρεπτικές ουσίες (άζωτο και φώσφορος) προκειμένου να βελτιωθεί η κατάσταση. Επιπλέον, η Γαλλία, η Ελλάδα, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία, η Ισπανία, η Ιταλία και η Πορτογαλία δεν έχουν επίσης, σύμφωνα με την Επιτροπή, λάβει όλα τα μέτρα που απαιτούνται σχετικά με τις απορρίψεις αστικών λυμάτων, οι οποίες συμβάλλουν στην κατά τόπους αύξηση του ευτροφισμού κατά μήκος των ακτών του Ατλαντικού, της Μάγχης, της Βόρειας Θάλασσας, της Θάλασσας της Ιρλανδίας και της Μεσογείου.

Σχετικά με τον ευτροφισμό, η Επιτροπή διαθέτει επίσης δύο εκθέσεις οι οποίες περιγράφουν τις μεθόδους που χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη για τον προσδιορισμό του ευτροφισμού ή των υδάτινων μαζών στις οποίες παρουσιάζεται ενδεχομένως ευτροφισμός, και διατυπώνουν συστάσεις περί εναρμόνισης των εν λόγω μεθόδων υπό το πρίσμα των νέων επιστημονικών δεδομένων. Η μία έκθεση αφορά στα παράκτια ύδατα¹⁵ και η άλλη στα γλυκά ύδατα.¹⁶

¹³ Έλεγχος των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ευάλωτες ζώνες κατά τις διατάξεις της οδηγίας για τα νιτρικά άλατα και των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες κατά τις διατάξεις της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων - Εκθέσεις ΔΠΠ από τον Μάρτιο του 1999 μέχρι τον Ιούνιο του 2000.

¹⁴ Οι υδάτινες μάζες οι οποίες, σύμφωνα με την Επιτροπή, έπρεπε να έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες απεικονίζονται στους χάρτες με σκούρο ροζ χρώμα. Οι αντίστοιχες λεκάνες υδροσυλλογής, για τις οποίες έπρεπε να έχει προβλεφθεί επεξεργασία των αστικών λυμάτων που απορρίπτονται σε αυτές με περισσότερο προηγμένες τεχνολογίες και μεθόδους (τριτοβάθμια επεξεργασία) απεικονίζονται με ροζ χρώμα με σκίαση.

¹⁵ Κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του ευτροφισμού σε παράκτια/θαλάσσια ύδατα - ΔΠΠ - Απρίλιος 2000.

Η Επιτροπή γνωρίζει επίσης τις ελλείψεις ορισμένων κρατών μελών σχετικά με το τρίτο κριτήριο προσδιορισμού ευαίσθητων περιοχών. Συγκεκριμένα, η τριτοβάθμια επεξεργασία είναι αναγκαία για την προστασία πολυάριθμων υδάτων κολύμβησης και υδάτων για οστρακοειδή καθώς με τον τρόπο αυτόν μειώνεται η περιεκτικότητα σε μικροβιολογικούς ρύπους των αστικών λυμάτων που απορρίπτονται στα εν λόγω ύδατα. Ωστόσο, μόνο η Γαλλία, η Ισπανία, η Ιταλία και η Πορτογαλία έλαβαν υπόψη τους το εν λόγω κριτήριο για την προστασία των υδάτων κολύμβησης και των υδάτων για οστρακοειδή κατά τον προσδιορισμό των ευαίσθητων περιοχών τους και για ορισμένα μόνο από τα παράκτια ύδατά τους.

4. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1998 ΣΕ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΩΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ¹⁷

Τα κράτη μέλη υπέβαλαν εκθέσεις για την κατάσταση που επικρατεί στους οικισμούς οι οποίοι επηρεάζονται κατά τη γνώμη τους από τις περιοχές που έχουν χαρακτηρίσει ως ευαίσθητες, όπως ζήτησε η Επιτροπή με επιστολή της στις 23 Απριλίου 1999. Η ακόλουθη έκθεση για την κατάσταση που επικρατεί στα κράτη μέλη δεν περιλαμβάνει, επομένως, τους οικισμούς που βρίσκονται στα τμήματα των λεκανών υδροσυλλογής ευαίσθητων περιοχών τα οποία δεν λαμβάνουν υπόψη τους τα κράτη μέλη (περιοχές με ροζ χρώμα στους χάρτες) ή στις λεκάνες υδροσυλλογής περιοχών τις οποίες η Επιτροπή θεωρεί ενδεχομένως ευαίσθητες (ροζ χρώμα με σκίαση).

Στο πρώτο μέρος του πίνακα που ακολουθεί καταγράφεται το σύνολο και το οργανικό φορτίο των οικισμών με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 οι οποίοι, σύμφωνα με τα κράτη μέλη, πρέπει να αποκτήσουν αυστηρή (τριτοβάθμια) επεξεργασία με στόχο την προστασία των ευαίσθητων περιοχών. Κάθε φορτίο αντιστοιχεί σε υψηλό ποσοστό του συνολικού οργανικού φορτίου του κράτους μέλους στις περιπτώσεις των κρατών μελών που αποφάσισαν να εφαρμόσουν αυστηρή επεξεργασία σε όλο τους το έδαφος¹⁸ (Δανία, Κάτω Χώρες, Λουξεμβούργο, Σουηδία και Φινλανδία) ή σε μεγάλο μέρος αυτού (Γερμανία). Αντιστρόφως, άλλα κράτη μέλη (Αυστρία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία) φρονούν ότι η αυστηρή επεξεργασία με στόχο την προστασία των ευαίσθητων περιοχών είναι αναγκαία για ποσοστό μικρότερο του 10% του συνολικού οργανικού φορτίου τους, δηλαδή για πολύ λίγους οικισμούς. Τα ποσοστά για τη Γαλλία και για το Ηνωμένο Βασίλειο είναι ελαφρώς υψηλότερα, 25% και 18% αντίστοιχα, όσον αφορά στο οργανικό φορτίο των κρατών αυτών που πρέπει να υποστεί αυστηρή επεξεργασία.

¹⁶ Κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον εντοπισμό των γλυκών υδάτων στα οποία παρουσιάζεται ευτροφισμός - Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Κοινό Κέντρο Ερευνών - Ιανουάριος 2001.

¹⁷ Για τους σκοπούς της παρούσας έκθεσης, ως οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων νοούνται οικισμοί που βρίσκονται στις οικείες λεκάνες υδροσυλλογής των ευαίσθητων περιοχών και οι οποίοι συμβάλλουν στη ρύπανση των εν λόγω περιοχών (βλ. άρθρο 5 της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου). Ο όρος «οικισμός» χρησιμοποιείται κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 4 της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ.

¹⁸ Το Βέλγιο θεωρείται επίσης ότι θα παράσχει τριτοβάθμια επεξεργασία σε όλους τους οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000, αν και η περιοχή της Βαλονίας δεν έχει συμφωνήσει επισήμως επ' αυτού.

Για την αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης των 3.247 οικισμών που επέλεξαν τα κράτη μέλη από τους συνολικά 20.000 οικισμούς που καλύπτει η οδηγία, εξετάστηκε η κατάσταση των δικτύων αποχέτευσης καθώς και των σταθμών επεξεργασίας λυμάτων. Όσον αφορά στο είδος της τριτοβάθμιας επεξεργασίας που απαιτείται προκειμένου να μειωθεί ή να προληφθεί ο ευτροφισμός των υδάτων υποδοχής, η Επιτροπή φρονεί ότι αμφότερες οι απορρίψεις αζώτου και φωσφόρου προκαλούν ευτροφισμό, είτε πρόκειται για γλυκά ύδατα, θαλάσσια ύδατα ή εκβολές ποταμών. Έχει αποδειχθεί επιστημονικά ότι οι κύριες αιτίες ευτροφισμού είναι γενικά το άζωτο για τα παράκτια ύδατα και ο φώσφορος για τα γλυκά ύδατα. Για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης όσον αφορά στην επεξεργασία, η Επιτροπή εκτιμά, επομένως, ότι πρέπει να υφίσταται επεξεργασία τουλάχιστον ο φώσφορος, ώστε να καταπολεμηθεί ο ευτροφισμός των γλυκών υδάτων, και το άζωτο, ώστε να καταπολεμηθεί ο ευτροφισμός των παράκτιων υδάτων και των εκβολών ποταμών, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις υδάτινων μαζών για τις οποίες υπάρχουν επιστημονικά αντίθετες αποδείξεις. Πιο πρόσφατες μελέτες, ωστόσο, αποδεικνύουν ότι το άζωτο και ο φώσφορος μπορεί να είναι αμφότερα περιοριστικοί παράγοντες τόσο στα γλυκά ύδατα όσο και στα θαλάσσια, είτε μαζί είτε εκ περιτροπής, ανάλογα με τα είδη φυκών και την εποχή του έτους, και ότι επιβάλλεται συνήθως η μείωση αμφότερων των θρεπτικών αυτών ουσιών.

Επιπλέον των μέτρων, σε σχέση με μεμονωμένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, ορισμένα κράτη μέλη έχουν προχωρήσει στη λήψη μέτρων για τη μείωση του φωσφόρου στα απορρυπαντικά. Τα εν λόγω μέτρα έχουν αναμφίβολα συμβάλει σημαντικά στη μείωση του ρυπαντικού φορτίου.

Η Γαλλία και η Γερμανία δεν έχουν διαβιβάσει ακόμη τις συναφείς με τη συμμόρφωση των οικισμών που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων πληροφορίες που έχει ζητήσει η Επιτροπή.

Οι Κάτω Χώρες και το Λουξεμβούργο τόνισαν ότι δεν ήλεγξαν τη συναφή με την επεξεργασία των λυμάτων συμμόρφωση σε κάθε οικισμό ξεχωριστά, αλλά, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 5 της οδηγίας, υπολόγισαν το ποσοστό μείωσης του συνολικού φορτίου του αζώτου και του φωσφόρου σε ολόκληρο το έδαφός τους. Ωστόσο, τα δύο αυτά κράτη μέλη σημειώνουν ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 1998, δεν είχαν επιτύχει τη μείωση κατά 75% του αζώτου και του φωσφόρου που απαιτεί η οδηγία. Η Γερμανία ενημέρωσε επίσης την Επιτροπή, τον Ιανουάριο του 2001, ότι σκόπευε να επιλέξει τη μέθοδο της αξιολόγησης του συνολικού βαθμού μείωσης του αζώτου και του φωσφόρου για όλους τους γερμανικούς οικισμούς που βρίσκονται σε ευαίσθητες περιοχές. Από τα 13 κράτη μέλη που υπέβαλαν επαρκείς πληροφορίες για τους οικισμούς οι οποίοι κατά τη γνώμη τους επηρεάζονται από ευαίσθητες περιοχές, μόνο η Αυστρία και η Δανία φαίνεται, σύμφωνα με την Επιτροπή, να είχαν επιτύχει σχεδόν πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας στις 31 Δεκεμβρίου 1998. Όσον αφορά στην Αυστρία, αδυναμία συμμόρφωσης εντοπίστηκε σε έναν μόνο οικισμό. Όλα τα άλλα κράτη μέλη δεν συμμορφώθηκαν με την εν λόγω προθεσμία. Τα περισσότερα κράτη μέλη υπολογίζουν να έχουν συμμορφωθεί με την οδηγία κατά το χρονικό διάστημα 1999 - 2005.

Οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000 που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό κάποιας περιοχής ως ευαίσθητης (ΕΠ) και οργανικά φορτία - Κατάσταση στις 31/12/1998

Κράτη μέλη	<u>ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ</u>				<u>ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ</u>				<u>ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ</u>			
	Σύνολο οικισμών	Φορτίο ΕΠ (ι.π.)	Συνολικό φορτίο (ι.π.)	% ¹	Σύνολο οικισμών	%	Φορτίο (ι.π.)	%	Σύνολο οικισμών	%	Φορτίο (ι.π.)	%
ΒΕΛΓΙΟ B	189	7.801.350	9.164.000	85,1%	12	6,3%	468.081	6,0%	177	93,7%	7.333.268	94,0%
ΔΑΝΙΑ DK	125	6.876.605	8.393.000	81,9%	123	98,4%	6.848.167	99,6%	2	1,6%	28.439	0,4%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ D	1685	109.831.358	141.458.400	77,6%								
ΕΛΛΑΔΑ ² GR	33	881.400	10.811.000	8,2%	4	12,1%	123.396	14,0%	29	87,9%	758.004	86,0%
ΕΛΛΑΔΑ ³ GR	16	646.000	10.811.000	6,0%	4	25,0%	122.740	19,0%	12	75,0%	523.260	81,0%
ΙΣΠΑΝΙΑ E	120	5.973.306	74.439.000	8,0%	35	29,2%	1.433.593	24,0%	85	70,8%	4.539.713	76,0%
ΓΑΛΛΙΑ F	267	17.868.530	70.510.000	25,3%								
ΙΡΛΑΝΔΙΑ IRL	11	237.000	3.918.000	6,0%	7	63,6%	135.000	57,0%	4	36,4%	102.000	43,0%
ΙΤΑΛΙΑ I	51	3.211.968	95.460.196	3,4%	16	31,4%	1.316.907	41,0%	35	68,6%	1.895.061	59,0%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ ⁴ L	11	764.500	914.000	83,6%	-	-	-	-	-	-	-	-
ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ ⁴ NL	263	15.473.498	17.218.000	89,9%	-	-	-	-	-	-	-	-

Κράτη μέλη	ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ				ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ				ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ				
	Σύνολο οικισμών	Φορτίο ΕΠ (ι.π.)	Συνολικό φορτίο (ι.π.)	% ¹	Σύνολο οικισμών	%	Φορτίο (ι.π.)	%	Σύνολο οικισμών	%	Φορτίο (ι.π.)	%	
ΑΥΣΤΡΙΑ	O	25	1.871.885	18.569.000	10,0%	24	96,0%	1.791.885	95,7%	1	4,0%	80.000	4,3%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	P	27	1.333.517	16.742.000	8,0%	5	18,5%	256.000	19,2%	22	81,5%	1.077.517	80,8%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	FI	85	4.352.317	4.550.000	95,7%	11	12,9%	478.360	11,0%	74	87,1%	3.873.957	89,0%
SWEDEN	S	144	7.263.240	7.496.000	96,9%	34	23,6%	2.451.910	33,8%	110	76,4%	4.811.330	66,2%
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	UK	212	13.386.805	76.528.000	17,6%	19	9,0%	1.536.902	11,5%	150	70,7%	10.180.629	76,0%
ΣΥΝΟΛΟ		3.247	197.127.279	556.170.596	35,4%								

(1) Ποσοστό σε σχέση με το συνολικό οργανικό φορτίο του κράτους μέλους

(2) Πρώτη έκδοση

(3) Δεύτερη έκδοση

(4) Οι Κάτω Χώρες και το Λουξεμβούργο εφάρμοσαν το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας, το οποίο απαλλάσσει τα κράτη μέλη από τις απαιτήσεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 5 για μεμονωμένες εγκαταστάσεις σε οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000, όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι το ελάχιστο ποσοστό μείωσης του συνολικού φορτίου από όλους τους σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων στην περιοχή αυτή είναι τουλάχιστον 75% για τον ολικό φώσφορο και 75% για το ολικό άζωτο.

5. ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Αν και τα κράτη μέλη υποχρεούνται βάσει της οδηγίας να προβούν στον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών, ο προσδιορισμός των λιγότερο ευαίσθητων περιοχών είναι προαιρετικός για ορισμένα παράκτια ύδατα και εκβολές ποταμών στα οποία, λόγω της μορφολογίας, της υδρολογίας ή των ειδικών υδραυλικών συνθηκών, ενδέχεται να καταλήγουν οι απορρίψεις αστικών λυμάτων που έχουν υποστεί λιγότερο αυστηρή από τη δευτεροβάθμια επεξεργασία χωρίς να θίγεται το περιβάλλον.

Στον προσδιορισμό λιγότερο ευαίσθητων περιοχών έχουν προβεί μέχρι στιγμής το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ισπανία και η Πορτογαλία. Η Επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ότι οι ευαίσθητες ή ενδεχομένως ευαίσθητες περιοχές παράκτιων υδάτων και των γειτονικών τους εκβολών ποταμών και υδάτινων μαζών δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηρισθούν ως λιγότερο ευαίσθητες περιοχές μόνο επειδή επηρεάζονται αρνητικά από απορρίψεις. Συγκεκριμένα, τα ύδατα κολύμβησης και τα ύδατα για οστρακοειδή, τα οποία είναι ιδιαίτερα ευάλωτα και ευαίσθητα σε απορρίψεις λυμάτων, και οι γειτονικές τους υδάτινες μάζες οι οποίες ενδέχεται να επηρεάζονται αρνητικά από απορρίψεις δεν χαρακτηρίζονται αυτομάτως ως λιγότερο ευαίσθητες περιοχές. Η Επιτροπή, επομένως, αμφισβητεί το χαρακτηρισμό ως λιγότερο ευαίσθητων ορισμένων περιοχών στη Βόρεια Ιρλανδία, στη δυτική ακτή της Πορτογαλίας, στις νήσους Μαδέρα, Αζόρες και Κανάριες και στην ακτή της Ανδαλουσίας. Σχετικά με την Ανδαλουσία, η Επιτροπή φρονεί επίσης ότι, κυρίως λόγω των πολύ περιορισμένων παλιρροιών, τα ύδατα της Μεσογείου δεν πληρούν τα υδρολογικά κριτήρια ή τις υδραυλικές συνθήκες που απαιτούνται προκειμένου να προσδιορισθούν ως λιγότερο ευαίσθητες περιοχές.

Υπενθυμίζεται ότι πρέπει να υποβάλλεται αίτηση παρέκκλισης σε όλες τις περιπτώσεις λιγότερο αυστηρής από τη δευτεροβάθμια επεξεργασία των λυμάτων πριν από την απόρριψή τους σε μία λιγότερο ευαίσθητη περιοχή: τα κράτη μέλη οφείλουν να καταθέτουν ολοκληρωμένες μελέτες στην Επιτροπή που να δείχνουν ότι οι απορρίψεις αυτές δεν επηρεάζουν αρνητικά το περιβάλλον (άρθρο 6 παράγραφος 2) και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις για οικισμούς με άνω των 150.000 ι.π., να αποδεικνύουν ότι η επεξεργασία των αποβλήτων με περισσότερο προηγμένες τεχνολογικές μεθόδους δεν αποφέρει κανένα όφελος για το περιβάλλον (άρθρο 8 παράγραφος 5). Η Επιτροπή οφείλει να εξετάζει τις εν λόγω μελέτες και να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα μετά από την υποβολή του έργου στην κρίση της επιτροπής που προβλέπεται βάσει του άρθρου 18 και, εάν κριθεί αναγκαίο, του Συμβουλίου.

Το 1999, η Πορτογαλία κατέθεσε αίτηση παρέκκλισης για τον οικισμό Estoril Coast (720.000 ι.π.) κοντά στη Λισσαβόνα. Η απόφαση για την εν λόγω αίτηση αναμένεται να ληφθεί μέσα στο 2001. Τον Δεκέμβριο του 2000, το Ηνωμένο Βασίλειο απέστειλε στην Επιτροπή μελέτες βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 2 για τους οικισμούς Stornoway (53.000 ι.π.) και Lerwick (30.000 ι.π.) της Σκωτίας. Η Ισπανία δεν έχει καταθέσει καμία αίτηση για παρέκκλιση. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η Επιτροπή εκτιμά ότι, εκτός από τους εν λόγω τρεις οικισμούς, όλοι οι οικισμοί της ΕΕ με άνω των 15.000 ι.π. πρέπει να διαθέτουν δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία στις 31 Δεκεμβρίου 2000, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των οποίων τα λύματα απορρίπτονται σε ύδατα που έχουν χαρακτηριστεί ως λιγότερο ευαίσθητα.

6. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1998 ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Εκτός από την αξιολόγηση της κατάστασης όσον αφορά στη συμμόρφωση των κρατών μελών στις 31 Δεκεμβρίου 1998, η Επιτροπή ήθελε επίσης να καταγράψει το βαθμό επεξεργασίας των αστικών λυμάτων που διέθεταν όλες οι μεγάλες ευρωπαϊκές πόλεις τη συγκεκριμένη εκείνη ημέρα με στόχο την ενημέρωση των ευρωπαίων πολιτών και την επίτευξη διαφάνειας.

Η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη τις ανωτέρω πληροφορίες με επιστολή της στις 22 Μαρτίου 2000. Οι ακόλουθοι χάρτες απεικονίζουν τις πληροφορίες που έλαβε η Επιτροπή από τα κράτη μέλη. Οι μόνες χώρες που δεν ανταποκρίθηκαν στο αίτημα της Επιτροπής ήταν η Γερμανία και η Γαλλία¹⁹. Όλα τα μεγάλα αστικά κέντρα χαρακτηρίζονται από έναν ενιαίο βαθμό επεξεργασίας, ακόμη και αν αποτελούνται από πολλούς οικισμούς²⁰ σύμφωνα με τον ορισμό της οδηγίας. Η Επιτροπή επέλεξε τον τρόπο αυτό παρουσίασης των πληροφοριών ώστε να είναι κατανοητές από τους πολίτες. Μόνο η Ιταλία απέστειλε ονομασίες οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις δεν αντιστοιχούν στην ονομασία της κύριας πόλης.

Η κατάσταση για 527 πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000 στις 31 Δεκεμβρίου 1998²¹ είχε λοιπόν ως εξής:

- 78 διέθεταν δευτεροβάθμια + πλήρη τριτοβάθμια επεξεργασία (μπλε κουκκίδες στους χάρτες).
- 221 διέθεταν πλήρη δευτεροβάθμια επεξεργασία, ή πλήρη δευτεροβάθμια + μη ολοκληρωμένη τριτοβάθμια επεξεργασία (πράσινες κουκκίδες).
- 57 διέθεταν μη ολοκληρωμένη δευτεροβάθμια επεξεργασία, ή πρωτοβάθμια επεξεργασία για όλα τους τα λύματα ή για μέρος αυτών (κίτρινες κουκκίδες).
- 37 δεν διέθεταν κανενός είδους επεξεργασία (κόκκινες κουκκίδες).
- για 134, η Επιτροπή δεν έλαβε επαρκείς πληροφορίες (πορτοκαλί κουκκίδες).

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι περισσότερες από τις 37 πόλεις που δεν διέθεταν κανενός είδους επεξεργασία στις 31 Δεκεμβρίου 1998 και οι 57 που διέθεταν μη ολοκληρωμένη επεξεργασία έχουν ήδη προβεί στο σχεδιασμό των αναγκαίων επενδύσεων για τη βελτίωση της διόλου ικανοποιητικής αυτής κατάστασης. Τον Φεβρουάριο του 2001, ορισμένα από τα εν λόγω έργα είχαν ήδη ολοκληρωθεί, σε πολλές μεγάλες πόλεις, όμως, θα σημειωθούν καθυστερήσεις που θα κυμαίνονται από 5 έως 10 χρόνια.

¹⁹ Για τη Γαλλία, η Επιτροπή χρησιμοποίησε τα στοιχεία που είχε δημοσιεύσει το *Réseau National de Données sur l'Eau* - (RNDE), τα οποία αφορούν στην κατάσταση της χώρας το 1996, σε συνδυασμό με ενημερωμένα στοιχεία για ορισμένες πόλεις.

²⁰ Σύμφωνα με την οδηγία, «οικισμοί» είναι οι περιοχές στις οποίες ο πληθυσμός ή/και οι οικονομικές δραστηριότητες είναι επαρκώς συγκεντρωμένα ώστε τα αστικά λύματα να μπορούν να συλλέγονται και να διοχετεύονται σε σταθμό επεξεργασίας αστικών λυμάτων ή σε τελικό σημείο απόρριψης.

²¹ Η κατάσταση αφορά στο 1996 για τη Γαλλία και στο 2000 για την Ισπανία.

7. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΚΑΘΕ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

7.1. Βέλγιο

Στο Βέλγιο, η εφαρμογή της οδηγίας είναι αρμοδιότητα των τριών περιφερειών: της Φλάνδρας, της Βαλονίας και της περιφέρειας των Βρυξελλών.

7.1.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Το 1992 και το 1995, η Φλάνδρα χαρακτήρισε ως ευαίσθητα όλα ανεξαιρέτως τα ύδατά της, συμπεριλαμβανομένων των παράκτιων υδάτων της. Το 1994, η περιφέρεια των Βρυξελλών χαρακτήρισε ως ευαίσθητο τον ποταμό Senne, ο οποίος διέρχεται από την πρωτεύουσα. Το 1995, η Βαλονία χαρακτήρισε ορισμένα τμήματα των ποταμών της ως ευαίσθητα, με κύριο στόχο την προστασία των υδάτων που προορίζονται για την άντληση πόσιμου νερού. Η Βαλονία δεν έλαβε, όμως, υπόψη της το γεγονός ότι τα ύδατά της διέρχονται από τη Φλάνδρα, της οποίας τα ύδατα έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητα, και καταλήγουν στη Βόρεια Θάλασσα, τα παράκτια ύδατα της οποίας έχουν επίσης χαρακτηριστεί ως ευαίσθητα. Τον Ιούνιο του 2000, οι αρχές της Βαλονίας έκαναν γνωστή την πρόθεσή τους να θεωρήσουν όλο το έδαφος τους ως ευαίσθητο για τους ανωτέρω λόγους. Ωστόσο, μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2001 η Επιτροπή δεν είχε λάβει επίσημη σχετική ειδοποίηση.

7.1.2. Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων.

Η αξιολόγηση της συμμόρφωσης των οικισμών που βρίσκονται σε ευαίσθητες περιοχές στηρίχθηκε στην εξέταση των 189 βελγικών οικισμών με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000, συμπεριλαμβανομένων των οικισμών της Βαλονίας όπου η υποχρέωση εξοπλισμού των οικισμών με συστήματα αυστηρής επεξεργασίας δεν έχει ακόμη θεσπιστεί με νόμο. Από τα αποτελέσματα, που παρουσιάζονται συνοπτικά στον ακόλουθο πίνακα, προκύπτει ότι στις 31 Δεκεμβρίου 1998, μόνο το 6% των οικισμών ανταποκρινόταν πλήρως στις απορρέουσες από την οδηγία υποχρεώσεις. Η Φλάνδρα και η περιφέρεια των Βρυξελλών υπολογίζουν να επιτύχουν την πλήρη συμμόρφωσή τους με την οδηγία κατά τα έτη 2004-2005. Η καθυστέρηση ενδέχεται να είναι μεγαλύτερη στη Βαλονία λόγω του όγκου των απαιτούμενων επενδύσεων.

B	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	%	ΦΟΡΤΙΟ (ι.π.)	%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠ	189		7 801 350	
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	12	6,3%	468 081	6,0%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	177	93,7%	7 333 268	94,0%

7.1.3 Επεξεργασία στις πόλεις

Στις 31 Δεκεμβρίου 1998, οι πόλεις της Φλάνδρας διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία, έπρεπε, όμως, να διαθέτουν ήδη τριτοβάθμια επεξεργασία. Η κατάσταση διαφέρει στη Βαλονία: ενώ η Mons διαθέτει τριτοβάθμια επεξεργασία, το Charleroi και η Λιέγη δεν διαθέτουν κανενός είδους επεξεργασία για μεγάλο μέρος των λυμάτων του πληθυσμού τους. Στις 31 Δεκεμβρίου 1998, οι Βρυξέλλες δεν διέθεταν κανενός είδους επεξεργασία των λυμάτων τους. Ο πρώτος σταθμός επεξεργασίας που κατασκευάστηκε επεξεργάζεται το ένα τρίτο των λυμάτων σε δεύτερο βαθμό από το φθινόπωρο του 2000, κάτω, δηλαδή, από το απαιτούμενο βάσει της οδηγίας όριο. Ο δεύτερος σταθμός επεξεργασίας των Βρυξελλών βρίσκεται στο στάδιο του σχεδιασμού και δεν προβλέπεται να λειτουργήσει πριν από το 2004-2005.

7.2 Δανία

7.2.1 Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Η Δανία αποφάσισε, βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 8 της οδηγίας, να εφαρμόσει αυστηρή επεξεργασία (τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου και του φωσφόρου) σε ολόκληρη την επικράτειά της. Συνεπώς, δεν απαιτείται να προβεί στον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών για τους σκοπούς της οδηγίας.

7.2.2 Οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000

Η Δανία διαθέτει 125 οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000. Οι αρχές της Δανίας ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι 123 από τους οικισμούς αυτούς διέθεταν αυστηρό δίκτυο αποχέτευσης και αυστηρό σύστημα επεξεργασίας των λυμάτων (δευτεροβάθμια επεξεργασία + τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου και του φωσφόρου) στις 31 Δεκεμβρίου 1998. Μόνο οι οικισμοί Aså και Tange δεν είχαν επιτύχει συμμόρφωση με την οδηγία κατά την ημέρα εκείνη. Η Δανία είναι το κράτος μέλος με την καλύτερη επίδοση στον τομέα αυτό και βρίσκεται πολύ κοντά στην πλήρη συμμόρφωση με την οδηγία για όλους τους οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 που βρίσκονται στο έδαφός της.

DK	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	%	ΦΟΡΤΙΟ (ι.π.)	%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΜΕ ΑΝΩ ΤΩΝ 10.000 ι.π.	125		6.876.605	
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	123	98,4%	6.848.167	99,6%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	2	1,6%	28.439	0,4%

7.2.3 Επεξεργασία στις πόλεις

Πέντε πόλεις και κωμοπόλεις της Δανίας έχουν ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000. Πρόκειται για τις: Aalborg, Arhus, Fredericia, Κοπεγχάγη και Odense. Όπως προαναφέρθηκε, οι εν λόγω πέντε πόλεις και κωμοπόλεις διαθέτουν πλήρη τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου και του φωσφόρου.

7.3 Γερμανία

7.3.1 Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Στη Γερμανία, υπάρχουν δεκαέξι περιφέρειες αρμόδιες για την εφαρμογή της οδηγίας οι οποίες όφειλαν να προσδιορίσουν τις ευαίσθητες περιοχές τους. Από τον εν λόγω προσδιορισμό προκύπτει ότι οι περιφέρειες της Γερμανίας αποφάσισαν να εξοπλίσουν τους οικισμούς που βρίσκονται στις λεκάνες υδροσυλλογής της Βόρειας Θάλασσας και της Βαλτικής με αυστηρή (τριτοβάθμια) επεξεργασία.²² Η Βαυαρία και το Baden-Württemberg έλαβαν την ίδια απόφαση για τους οικισμούς που βρίσκονται στις λεκάνες υδροσυλλογής της λίμνης Κωνσταντίας, ορισμένων λιμνών της Βαυαρίας και του Άνω Δούναβη. Μόνο το κύριο μέρος της λεκάνης απορροής του ποταμού Δούναβη που βρίσκεται στη Γερμανία δεν θεωρείται ως λεκάνη υδροσυλλογής ευαίσθητης περιοχής.

7.3.2 Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων.

Ο κατάλογος που απέστειλαν οι αρχές της Γερμανίας περιλαμβάνει 1.685 οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 οι οποίοι βρίσκονται σε λεκάνες υδροσυλλογής ευαίσθητων περιοχών. Οι εν λόγω οικισμοί αντιπροσωπεύουν ισοδύναμο πληθυσμό 110 εκατομμυρίων και το 78% του ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από την οδηγία στη Γερμανία.²³ Οι γερμανικές αρχές δήλωσαν επίσης ότι όλοι αυτοί οι οικισμοί διέθεταν στις 31 Δεκεμβρίου 1998 δίκτυο αποχέτευσης σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας. Ωστόσο, δεν απέστειλαν καμία πληροφορία για τη συναφή με την επεξεργασία συμμόρφωση των οικισμών κατά την ημέρα εκείνη. Έτσι, η Επιτροπή δεν διαθέτει στοιχεία προκειμένου να εκτιμήσει το βαθμό επεξεργασίας ή τη συμμόρφωση της Γερμανίας με την προθεσμία της 31^{ης} Δεκεμβρίου 1998. Σε επιστολή τους προς την Επιτροπή τον Ιανουάριο του 2001, οι αρχές της Γερμανίας δήλωσαν ότι αποφάσισαν τελικά να αξιολογήσουν τη συμμόρφωση όχι για κάθε οικισμό ξεχωριστά, αλλά, όπως ορίζει το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας, λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό μείωσης του συνολικού φορτίου του αζώτου και του φωσφόρου σε όλες τις λεκάνες υδροσυλλογής ευαίσθητων περιοχών.

7.3.3 Επεξεργασία στις πόλεις

Η Γερμανία δεν απέστειλε στην Επιτροπή έκθεση για την κατάσταση της επεξεργασίας των λυμάτων στις πόλεις. Σε επιστολή της προς την Επιτροπή τον Ιανουάριο του 2001, η Γερμανία αρκέστηκε απλώς στην περιγραφή της κατάστασης σε περίπου 10 από τις σχεδόν 129 πόλεις της χώρας με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000.

²² Οι χάρτες δεν απεικονίζουν τη Σαξονία και τη Σαξονία-Ανχαλτ ως λεκάνη υδροσυλλογής ευαίσθητης περιοχής διότι η σχετική απόφαση ελήφθη στις δύο αυτές περιφέρειες με καθυστέρηση (Ιούλιος 2000).

²³ Στα εν λόγω ποσοτικά στοιχεία δεν περιλαμβάνονται οι περιφέρειες Σαξονία και Σαξονία-Ανχαλτ.

7.4 Ελλάδα

7.4.1 Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Η Ελλάδα σημείωσε μεγάλη καθυστέρηση όσον αφορά στον προσδιορισμό των ευαίσθητων περιοχών της ο οποίος ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 1999, πεντέμισι χρόνια ύστερα από τη λήξη της προθεσμίας που ορίζει η οδηγία, και αφού είχε λήξει και η προθεσμία της 31^{ης} Δεκεμβρίου 1998 σχετικά με την εφαρμογή των αναγκαίων για την προστασία των περιοχών αυτών μέτρων. Η Ελλάδα χαρακτήρισε ως ευαίσθητες περιοχές 34 λίμνες, ποτάμια, εκβολές ποταμών και παράκτιες υδάτινες μάζες με κριτήριο τον ευτροφισμό. Η εταιρεία συμβούλων που ανέλαβε τον έλεγχο των εν λόγω περιοχών και συνέταξε σχετική έκθεση για την Επιτροπή το 2000 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι έπρεπε να είχαν προσδιορισθεί ως ευαίσθητες περιοχές 16 ακόμη υδάτινες μάζες (παράκτια ύδατα, λίμνες και ποταμοί) με κριτήριο τον ευτροφισμό και την προστασία των υδάτων που προορίζονται για την παροχή πόσιμου ύδατος. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη μελέτη, το χαμηλότερο τμήμα του Σαρωνικού, στον οποίο καταλήγουν τα λύματα της Αθήνας, και ο κόλπος της Θεσσαλονίκης, στον οποίο καταλήγουν τα λύματα της πόλης της Θεσσαλονίκης, έπρεπε επίσης να προσδιορισθούν ως ευαίσθητες περιοχές με γνώμονα τον ευτροφισμό. Ο προσδιορισμός των ευαίσθητων περιοχών στην Ελλάδα θα αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω συζητήσεων τόσο με τις ελληνικές αρχές όσο και με την Επιτροπή.

7.4.2 Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων.

Σύμφωνα με την πρώτη επιστολή που απέστειλαν οι αρχές της Ελλάδας τον Ιούνιο του 2000, 33 οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 βρίσκονται σε λεκάνη υδροσυλλογής ευαίσθητης περιοχής και έπρεπε να διαθέτουν τριτοβάθμια επεξεργασία στις 31 Δεκεμβρίου 1998. Στη δεύτερη επιστολή τους τον Ιανουάριο του 2001, οι ελληνικές αρχές επεσήμαιναν ότι τελικά λαμβάνονται υπόψη μόνο 16 οικισμοί καθώς το μέγεθος των οικισμών που περιλαμβάνονταν στον αρχικό κατάλογο είχε υπερεκτιμηθεί λόγω της αναδιοργάνωσης των τοπικών αρχών. Και στις δύο περιπτώσεις, προκύπτει ότι οι οικισμοί της Ελλάδας που χρειάζονται τριτοβάθμια επεξεργασία αντιστοιχούν, ως προς το οργανικό φορτίο, μόνο στο 6 έως 8% των οικισμών της Ελλάδας που καλύπτονται από την οδηγία. Ο βαθμός συμμόρφωσης στις 31 Δεκεμβρίου 1998 ήταν επίσης χαμηλός καθώς, σύμφωνα με την αξιολόγηση της Επιτροπής, μόνο 4 από τους 16 (ή 33) οικισμούς είχαν συμμορφωθεί πλήρως με την οδηγία. Πρόκειται για τη Λιβαδειά, το Καρπενήσι, την Κομοτηνή και την Αρτα.

7.4.2.1. Πρώτη έκδοση

GR	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	%	ΦΟΡΤΙΟ (Ι.Π.)	%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠ	33		881.400	
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	4	12,1%	123.396	14,0%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	29	87,9%	758.004	86,0%

7.4.2.2. Δεύτερη έκδοση

GR	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	%	ΦΟΡΤΙΟ (ι.π.)	%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠ	16		646.000	
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	4	25,0%	122.740	19,0%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	12	75,0%	523.260	81,0%

Ακόμη, οι ελληνικές αρχές απέστειλαν πληροφορίες για την κατάσταση που επικρατούσε στις 31 Δεκεμβρίου 2000 στους ίδιους οικισμούς που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων. Η πρόοδος που είχε σημειωθεί είναι ικανοποιητική καθώς δέκα οικισμοί εκτιμάται ότι βρίσκονταν σε πλήρη συμμόρφωση με την οδηγία κατά την εν λόγω ημερομηνία.

7.4.5 Επεξεργασία στις πόλεις.

Η Ελλάδα διαθέτει έξι πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000: την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, το Ηράκλειο, την Ελευσίνα - Ασπρόπυργο, τη Μεταμόρφωση και την Πάτρα. Μόνο η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη έχουν ισοδύναμο πληθυσμό άνω των τεσσάρων εκατομμυρίων, το ήμισυ σχεδόν του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας.

Στις 31 Δεκεμβρίου 1998, το Ηράκλειο και η Μεταμόρφωση διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία, η Αθήνα πρωτοβάθμια επεξεργασία, η Θεσσαλονίκη μη ολοκληρωμένη δευτεροβάθμια επεξεργασία ενώ η Πάτρα και η Ελευσίνα - Ασπρόπυργος δεν διέθεταν κανενός είδους επεξεργασία. Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, η κατάσταση είχε βελτιωθεί στη Θεσσαλονίκη, η οποία εφήρμωσε δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με επεξεργασία του αζώτου στο τέλος του ίδιου έτους. Υπό κατασκευή βρίσκονται συναφή έργα στην Πάτρα, στην Ελευσίνα - Ασπρόπυργο και στην Αθήνα. Ο σταθμός επεξεργασίας της Πάτρας αναμένεται να λειτουργήσει μέσα στο 2001. Όσον αφορά στην Αθήνα, το 2000 αποφασίστηκε η κατασκευή σταθμού δευτεροβάθμιας επεξεργασίας των λυμάτων σε συνδυασμό με επεξεργασία του αζώτου.

7.5 Ισπανία

7.5.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Στην Ισπανία, ο κατάλογος των ευαίσθητων περιοχών που αφορούν σε «διακοινοτικές» υδάτινες μάζες, δηλαδή σε υδάτινες μάζες από τις οποίες επηρεάζονται πολλές περιφέρειες ταυτόχρονα, συντάχθηκε για ολόκληρη τη χώρα με κανονισμό στις 25 Μαΐου 1998. Αντίθετα, ο προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών στο εσωτερικό των περιφερειών, των λεγόμενων «ενδοκοινοτικών» ευαίσθητων περιοχών, είναι αρμοδιότητα των περιφερειακών αρχών. Τα έγγραφα που απέστειλε η Ισπανία αναφέρονται στον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών από

ορισμένες περιφερειακές αρχές, συγκεκριμένα στην Καταλονία, στη Γαλικία και στις Βαλεαρίδες Νήσους, οι συγκεκριμένες περιοχές, όμως, δεν έχουν ανακοινωθεί επισήμως στην Επιτροπή. Μόνο η Ανδαλουσία προέβη επισήμως στον προσδιορισμό των ευαίσθητων και λιγότερο ευαίσθητων περιοχών της, με διάταγμα τον Μάρτιο του 1999, η Ισπανία, όμως, δεν συμπεριέλαβε στα έγγραφα που απέστειλε στην Επιτροπή τον Νοέμβριο του 2000 παρά μόνο δύο από τις περιοχές που χαρακτήρισε η Ανδαλουσία ως ευαίσθητες το 1999. Η Ισπανία έχει λάβει υπόψη της τα τρία κριτήρια που προβλέπει η οδηγία για τον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών: καταπολέμηση του ευτροφισμού, προστασία των υδάτων που προορίζονται για άντληση πόσιμου ύδατος και προστασία των υδάτων κολύμβησης.

Σύμφωνα με την έκθεση του Ιανουαρίου του 2000 που συντάχθηκε κατόπιν ελέγχου των περιοχών που προσδιόρισε η Ισπανία ως ευαίσθητες, εντοπίστηκαν 44 ακόμη υδάτινες μάζες οι οποίες έπρεπε να είχαν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες με κριτήριο τον ευτροφισμό. Πρόκειται κυρίως για λεκάνες συλλογής γλυκών υδάτων καθώς και παράκτια ύδατα και εκβολές ποταμών στην Ανδαλουσία, στην Αστουρία, στις Βαλεαρίδες Νήσους, στην Κανταβρία, στη Γαλικία και στη Χώρα των Βάσκων.

7.5.2. Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων.

Σύμφωνα με τα έγγραφα που απέστειλαν στην Επιτροπή οι ισπανικές αρχές, 120 οικισμοί της Ισπανίας είχαν ανάγκη από τριτοβάθμια επεξεργασία για την προστασία ευαίσθητων περιοχών. Οι εν λόγω οικισμοί αντιπροσωπεύουν το 8% μόνο του ρυπαντικού φορτίου της Ισπανίας στο οποίο αφορά η οδηγία.

Ο κατάλογος δεν περιελάμβανε οικισμούς των οποίων τα λύματα απορρίπτονται στις 44 προαναφερθείσες ενδεχομένως ευαίσθητες υδάτινες μάζες. Επιπλέον, ο κατάλογος δεν περιελάμβανε πολλούς οικισμούς που βρίσκονται στις λεκάνες υδροσυλλογής περιοχών ενδεχομένως ευαίσθητων. Για παράδειγμα, το τμήμα προς τα κατάντη του ποταμού Έβρου στην Καταλονία περιλαμβάνεται στον κατάλογο ευαίσθητων περιοχών που απέστειλε η Ισπανία, οι οικισμοί, όμως, που βρίσκονται σε άλλες περιφέρειες στα ανάντη της λεκάνης απορροής του ποταμού δεν διαθέτουν τριτοβάθμια επεξεργασία. Το ίδιο ισχύει για τις λεκάνες υδροσυλλογής των ποταμών Guadalquivir, Guadiana και Júcar, Τάγου και Douro. Η Επιτροπή εκτιμά συνεπώς ότι, δεδομένου του πλήθους των υδάτινων μαζών που χρειάζονται προστασία και των λεκανών υδροσυλλογής τους, ο αριθμός των οικισμών της Ισπανίας οι οποίοι πρέπει να αποκτήσουν τριτοβάθμια επεξεργασία είναι μεγάλος.

Οι ισπανικές αρχές εκτιμούν ότι οι 120 οικισμοί του καταλόγου πρέπει να αποκτήσουν τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου, του φωσφόρου και της μικροβιολογικής ρύπανσης ή έναν συνδυασμό αυτών. Εκτιμάται ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 1998, 35 από τους 120 οικισμούς της Ισπανίας βρίσκονταν σε πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας.

<i>E</i>	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	%	ΦΟΡΤΙΟ (Ι.Π.)	%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠ	120		5.973.306	
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	35	29,2%	1.433.593	24,0%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	85	70,8%	4.539.713	76,0%

7.5.3. Επεξεργασία στις πόλεις

Τον Νοέμβριο του 2000, η Ισπανία προέβη σε περιγραφή της κατάστασης που επικρατούσε στις πόλεις της καθ' όλη τη διάρκεια του 2000, και όχι, κατά τη συγκεκριμένη ημέρα της 31^{ης} Δεκεμβρίου 1998.

Η κατάσταση στις 72 πόλεις της Ισπανίας με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000 κατά το έτος 2000 έχει ως εξής:

- 8 διαθέτουν τριτοβάθμια επεξεργασία: Almería, Bilbao, Calvia, Oviedo, Valladolid, Vitoria-Gasteiz, Xirivella και Σαραγόσα.

- 39 διαθέτουν πλήρη δευτεροβάθμια επεξεργασία, συμπεριλαμβανομένων της Μαδρίτης, της Σεβίλλης και της Βαλένθια.

- 18 διαθέτουν μη ολοκληρωμένη δευτεροβάθμια επεξεργασία ή πρωτοβάθμια επεξεργασία. Στους εν λόγω οικισμούς περιλαμβάνεται η Βαρκελώνη, στην οποία η κατάσταση δεν είναι διόλου ικανοποιητική. Η μισή πόλη, με ισοδύναμο πληθυσμό 1,7 εκατομμύρια περίπου, διαθέτει πρωτοβάθμια επεξεργασία ενώ τα λύματα της άλλης μισής πόλης απορρίπτονται στη θάλασσα χωρίς καμία επεξεργασία.

- 7 δεν διαθέτουν κανενός είδους επεξεργασία για τα λύματά τους: La Coruña, Alginet, Cadiz, Donostia-San Sebastian, Gijon, Logroño και Tui.

Οι ισπανικές αρχές επεσήμαναν ότι στις περισσότερες πόλεις στις οποίες δεν υπάρχει κανενός είδους επεξεργασία ή στις οποίες η επεξεργασία είναι ανεπαρκής, όπως στους οικισμούς Alginet, San Sebastian, Logroño και Βαρκελώνη, έχει ήδη ξεκινήσει η κατασκευή των αναγκαίων έργων, και ότι οι πόλεις αυτές θα έχουν συμμορφωθεί με την οδηγία μέσα σε διάστημα δύο ή τριών ετών. Όσον αφορά σε άλλες πόλεις που δεν διαθέτουν κανενός είδους επεξεργασία ή που διαθέτουν ανεπαρκή επεξεργασία, η κατασκευή σταθμών επεξεργασίας βρίσκεται στο στάδιο του σχεδιασμού ή της ανάθεσης των έργων κατασκευής.

7.5.4. Λιγότερο ευαίσθητες περιοχές

Η Ισπανία είναι ένα από τα τρία κράτη μέλη, μαζί με την Πορτογαλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, που έχουν προβεί στο χαρακτηρισμό παράκτιων υδάτων ως λιγότερο ευαίσθητων περιοχών. Η Ισπανία εκτιμά ότι οι απορρίψεις λυμάτων που έχουν υποστεί μόνο πρωτοβάθμια επεξεργασία στις εν λόγω λιγότερο ευαίσθητες περιοχές δεν επηρεάζει αρνητικά το περιβάλλον. Στην Ισπανία, αρμόδιες για τον προσδιορισμό των λιγότερο ευαίσθητων περιοχών είναι οι περιφέρειες. Από το 1997 και μετά, η Ισπανία έχει προβεί στον προσδιορισμό λιγότερο ευαίσθητων περιοχών κατά μήκος των ακτών της Μεσογείου και του Ατλαντικού και στις Καναρίους Νήσους. Ωστόσο, μόνο η περιφέρεια της Ανδαλουσίας έχει προβεί σε επίσημο προσδιορισμό λιγότερο ευαίσθητων περιοχών σε ολόκληρη την ακτογραμμή της με διάταγμα τον Μάρτιο του 1999²⁴. Τον Νοέμβριο του 2000, οι εθνικές αρχές της Ισπανίας ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι, μετά από διαβουλεύσεις με τις περιφέρειες, μόνο οι Κανάριοι Νήσοι διαθέτουν και άλλες λιγότερο ευαίσθητες περιοχές, οι οποίες επίσης υποβλήθηκαν σε έλεγχο. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν ενημερώθηκε για την ανάκληση του άρθρου 3 παράγραφος 2 του διατάγματος που εξέδωσε η περιφέρεια της Ανδαλουσίας τον Μάρτιο του 1999 περί προσδιορισμού των λιγότερο ευαίσθητων περιοχών.

Όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο 5 της παρούσας έκθεσης, η Επιτροπή αμφισβητεί πολλές από τις περιοχές που έχουν προσδιορισθεί ως λιγότερο ευαίσθητες στις Καναρίους Νήσους και στην Ανδαλουσία καθώς εκτιμά ότι οι απορρίψεις που υφίστανται πρωτοβάθμια μόνο επεξεργασία ενδέχεται να επηρεάζουν την ποιότητα αρκετών υδάτων κολύμβησης στις δύο αυτές περιοχές. Επιπλέον, η Επιτροπή φρονεί ότι, κατά τον προσδιορισμό των λιγότερο ευαίσθητων περιοχών της, η Ανδαλουσία δεν έλαβε υπόψη της το γεγονός ότι οι απορρίψεις ενδέχεται να επηρεάζουν γειτονικές υδάτινες μάζες που έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες τόσο στην ίδια την Ανδαλουσία όσο και στην Algarve της Πορτογαλίας. Γενικά, η Επιτροπή εκτιμά, όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο 5, ότι, λόγω των υδροδυναμικών χαρακτηριστικών τους, τα ύδατα της Μεσογείου δεν πληρούν τα κριτήρια περί προσδιορισμού λιγότερο ευαίσθητων περιοχών που θεσπίζει η οδηγία.

Η Ισπανία δεν έχει υποβάλει στην Επιτροπή κανένα αίτημα παρέκκλισης για λιγότερο αυστηρή από τη δευτεροβάθμια επεξεργασία των λυμάτων πριν από την απόρριψή τους σε λιγότερο ευαίσθητη περιοχή. Η Επιτροπή εκτιμά συνεπώς ότι όλοι οι ισπανικοί οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 15.000 διαθέτουν δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2000, συμπεριλαμβανομένων των οικισμών των οποίων τα λύματα απορρίπτονται σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως λιγότερο ευαίσθητες από τις ισπανικές αρχές.

²⁴ Οι λιγότερο ευαίσθητες περιοχές που προσδιόρισαν οι αρχές της Ανδαλουσίας με διάταγμα στις 2 Μαρτίου 1999 είναι οι ακόλουθες:

- από το στόμιο του Guadiana μέχρι το ακρωτήριο Trafalgar, η περιοχή μεταξύ του εξωτερικού ορίου των χωρικών υδάτων και της νοητής γραμμής σε απόσταση μισού μιλίου από τη γραμμή της αμψώτιδας
- από το ακρωτήριο Trafalgar μέχρι τα όρια της ανεξάρτητης κοινότητας της Murcia, η περιοχή μεταξύ του εξωτερικού ορίου των χωρικών υδάτων και της νοητής γραμμής σε απόσταση μισού μιλίου από τη γραμμή της αμψώτιδας.

7.6. Γαλλία

7.6.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Η Γαλλία συνέταξε επίσημα τον πρώτο της κατάλογο ευαίσθητων περιοχών τον Νοέμβριο του 1994 χρησιμοποιώντας τα τρία κριτήρια της οδηγίας. Τον Αύγουστο του 1999 προέβη στην αναθεώρηση του καταλόγου προσθέτοντας αρκετές νέες ευαίσθητες περιοχές. Ο ακόλουθος χάρτης περιλαμβάνει τα στοιχεία του αναθεωρημένου καταλόγου. Οι γαλλικές αρχές δεν προσδιόρισαν, όπως ζητούσε η Επιτροπή, το κριτήριο ή τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό κάθε υδάτινης μάζας ως ευαίσθητης.

Δεν έκαναν επίσης καμία διάκριση μεταξύ υδάτινων μαζών που έχουν υποστεί ή που ενδέχεται να υποστούν ρύπανση και των λεκανών υδροσυλλογής των εν λόγω υδάτινων μαζών, οι οποίες επίσης χρήζουν προστασίας. Διέκριναν δύο κατηγορίες περιοχών ως «ευαίσθητες». Συνεπώς, η Επιτροπή δυσκολεύεται να κατανοήσει τους σκοπούς της Γαλλίας όσον αφορά στην προστασία των ευαίσθητων περιοχών.

Επιπλέον, από τη μελέτη που εκπόνησε το 1999 η Επιτροπή με σκοπό τον έλεγχο των πληροφοριών που υπέβαλε η Γαλλία προκύπτει ότι υπάρχουν και άλλες υδάτινες μάζες που έπρεπε να έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες από την άποψη του ευτροφισμού. Πρόκειται για τα γλυκά ύδατα και τα παράκτια ύδατα της λεκάνης Artois-Picardy, τον όρμο του Σηκουάνα και το τμήμα που βρίσκεται προς τα κατάντη του, τους ποταμούς και τα παράκτια ύδατα της Βρετάνης, τα ρεύματα του ποταμού Vendée, τον ποταμό Vistre και τη λιμνοθάλασσα Etang de Thau.

7.6.2. Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων

Οι γαλλικές αρχές δεν απέστειλαν τις πληροφορίες που ζήτησε η Επιτροπή με επιστολές της στις 23 Απριλίου 1999 και στις 22 Μαρτίου 2000. Απέστειλαν απλώς, τον Δεκέμβριο του 2000, ένα χάρτη των περιοχών τις οποίες χαρακτήρισαν ως ευαίσθητες το 1994, στον οποίο απεικονίζονται 281 οικισμοί που βρίσκονται στις περιοχές αυτές. Από κατάλογο τον οποίο επισυνάπτουν προκύπτει ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 1998, 151 οικισμοί είχαν επιτύχει συμμόρφωση και 130 δεν είχαν επιτύχει συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας. Σε υπόμνημα που συνοδεύει τον εν λόγω κατάλογο, οι γαλλικές αρχές επισημαίνουν ότι οι εν λόγω οικισμοί θα επιτύχουν πλήρη συμμόρφωση με την οδηγία μέσα σε διάστημα δύο έως τριών ετών.

Σύμφωνα με την αξιολόγηση της Επιτροπής η οποία στηρίχθηκε σε στοιχεία του *Réseau National de Données sur l'Eau* (RNDE), οι οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων αντιπροσωπεύουν το 25% του συνολικού φορτίου των γαλλικών οικισμών τους οποίους καλύπτει η οδηγία. Οι περισσότερες γαλλικές πόλεις βρίσκονται εκτός των περιοχών που η Γαλλία έχει χαρακτηρίσει ως ευαίσθητες.

Ωστόσο, βάσει της προαναφερθείσας αξιολόγησης με στόχο τον έλεγχο των ευαίσθητων περιοχών, η Επιτροπή φρονεί ότι πόλεις όπως η Lille και το Παρίσι πρέπει να διαθέτουν τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου και του φωσφόρου ώστε να μειωθεί ο ευτροφισμός των γλυκών και θαλάσσιων υδάτων που βρίσκονται προς τα κατάντη των σημείων στα οποία απορρίπτονται τα λύματά τους.

Σε εγκύκλιο που δημοσιεύθηκε σε γαλλικό περιοδικό τον Απρίλιο του 1999, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Γαλλίας δήλωσε ότι μόνο το 38% των οικισμών που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων ανταποκρίνεται στην προθεσμία της 31^{ης} Δεκεμβρίου 1998, το 27% σημειώνει καθυστέρηση από ένα έως τρία χρόνια και το 35% καθυστέρηση που υπερβαίνει τα τέσσερα χρόνια.

7.6.3. Επεξεργασία στις πόλεις.

Η Γαλλία δεν ανταποκρίθηκε στο αίτημα της Επιτροπής για την κατάσταση της επεξεργασίας των λυμάτων σε πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του RNDE και με άλλες πληροφορίες που συνέλεξε η Επιτροπή, η Γαλλία διαθέτει 61 πόλεις με άνω των 150.000 ι.π. Πόλεις όπως οι Angers, Besancon, Cholet, Colmar, Douai, Metz, Nantes και Royan διαθέτουν τριτοβάθμια επεξεργασία. Πολλές άλλες διαθέτουν πλήρη δευτεροβάθμια επεξεργασία. Ωστόσο, ορισμένες μεγάλες πόλεις όπως η Lille, η Μασσαλία και το Bordeaux διαθέτουν ιδιαίτερος ανεπαρκή επεξεργασία (πρωτοβάθμια ή ανεπαρκή δευτεροβάθμια επεξεργασία).

7.7. Ιρλανδία

7.7.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Το 1994, η Ιρλανδία χαρακτήρισε ως ευαίσθητες περιοχές με κριτήριο τον ευτροφισμό τέσσερις λίμνες: Lough Derg, Lough Leane, Lough Oughter και Lough Ree, και τμήματα έξι ποταμών: Boyne, Camlin, Castlebar, Liffey, Nenagh και Tullamore.

Σύμφωνα με τη μελέτη της Επιτροπής που εκπονήθηκε το 1999, οι ιρλανδικές αρχές δεν χαρακτήρισαν ως ευαίσθητες περιοχές εκβολές ποταμών ή παράκτιες υδάτινες μάζες. Από τη μελέτη προκύπτει, όμως, ότι 14 παράκτιες περιοχές και εκβολές ποταμών, συμπεριλαμβανομένου του κόλπου του Δουβλίνου, και οι εκβολές και η περιοχή του λιμένα του Cork έχουν υποστεί ευτροφισμό και έπρεπε να είχαν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες. Σύμφωνα με τη μελέτη έπρεπε επίσης να είχαν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες περιοχές έξι ποταμοί (Proules, Dodder, Tolka, Cavan, Brosna και Blackwater) και τρεις λίμνες (Muckno, Monalty και Ennell).

Η Ιρλανδία δεν έχει προβεί σε αναθεώρηση του καταλόγου ευαίσθητων περιοχών όπως απαιτεί η οδηγία.

7.7.2. Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων

Οι αρχές της Ιρλανδίας έχουν εφαρμόσει τριτοβάθμια επεξεργασία για τη μείωση της περιεκτικότητας των λυμάτων σε φώσφορο σε 11 οικισμούς που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων. Οι εν λόγω 11 οικισμοί αντιπροσωπεύουν το 6% μόνο του οργανικού φορτίου των ιρλανδικών οικισμών τους οποίους καλύπτει η οδηγία.

Η Επιτροπή φρονεί ότι η τριτοβάθμια επεξεργασία πρέπει να επεκταθεί περισσότερο στην Ιρλανδία, κυρίως δε η τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου και σε ορισμένες περιπτώσεις η τριτοβάθμια επεξεργασία του φωσφόρου σε πόλεις όπως το Δουβλίνο ή το Cork προκειμένου να καταπολεμηθεί ο ευτροφισμός των παράκτιων υδάτων και των εκβολών ποταμών.

Από τους 11 οικισμούς τους οποίους η Ιρλανδία θα εξοπλίσει με τριτοβάθμια επεξεργασία του φωσφόρου:

- οι 7 εκτιμάται ότι είχαν συμμορφωθεί με τις διατάξεις της οδηγίας στις 31 Δεκεμβρίου 1998: Athlone, Castlebar, Killarney, Mullingar, Nenagh, Roscrea και Tullamore.

- οι υπόλοιποι 4 - Cavan, Longford, Navan και Osberstwon - δεν είχαν συμμορφωθεί με τις διατάξεις της οδηγίας στις 31 Δεκεμβρίου 1998, οι ιρλανδικές αρχές ανέφεραν, όμως, ότι οι εν λόγω οικισμοί θα επιτύχουν τη συμμόρφωση με την οδηγία το αργότερο μέσα στο 2001.

<i>IRL</i>	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	%	ΦΟΡΤΙΟ (ι.π.)	%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠ	11		237.000	
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	7	63,6%	130.000	57,0%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	4	36,4%	102.000	43,0%

7.7.3. Επεξεργασία στις πόλεις

Στην Ιρλανδία υπάρχουν τρεις πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000.

- η πόλη Dundalk (180.000 ι.π.) δεν διέθετε κανενός είδους επεξεργασία στις 31 Δεκεμβρίου 1998, στο τέλος του 2000, όμως, αναμένεται η έναρξη της λειτουργίας σταθμού δευτεροβάθμιας επεξεργασίας.

- ούτε η πόλη Cork (302.000 ι.π.) διέθετε σταθμό επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 1998. Η έναρξη λειτουργίας συστήματος δευτεροβάθμιας επεξεργασίας προβλέπεται για τα τέλη του 2003. Δεδομένου του βαθμού ευτροφισμού των παράκτιων υδάτων και των εκβολών ποταμών στην περιοχή αυτή, η Επιτροπή εκτιμά ότι η πόλη Cork οφείλει να εφαρμόσει τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου και του φωσφόρου.

- το Δουβλίνο (1.437.000 ι.π.) δεν διέθετε παρά μόνο πρωτοβάθμια επεξεργασία για 1.000.000 ι.π. στις 31 Δεκεμβρίου 1998. Η έναρξη λειτουργίας συστήματος δευτεροβάθμιας επεξεργασίας στην πόλη αυτή προβλέπεται για το 2002. Η Επιτροπή φρονεί ότι πρέπει να εφαρμοστεί επίσης τριτοβάθμια επεξεργασία, τουλάχιστον του αζώτου, προκειμένου να καταπολεμηθεί ο ευτροφισμός στον κόλπο του Δουβλίνου.

7.8. Ιταλία

7.8.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Τον Μάιο του 1999, η Ιταλία χαρακτήρισε ως ευαίσθητες αρκετές περιοχές στο νομοθετικό διάταγμα με το οποίο μετέφερε την οδηγία στο εθνικό της δίκαιο. Έτσι, χαρακτηρίστηκαν ως ευαίσθητες περιοχές λίμνες με υψόμετρο μικρότερο των 1.000 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας και οι ποταμοί που συνδέονται με αυτές σε απόσταση 10 km από την ακτογραμμή. Από το χάρτη και τους πίνακες που συνόδευαν τις διαβιβασθείσες τον Ιανουάριο του 2000 στην Επιτροπή πληροφορίες προκύπτει ότι ως ευαίσθητες περιοχές χαρακτηρίστηκαν επτά λίμνες: Iseo, Garlate Olginate, Como, Lugano, Maggiore, Trasimeno και San Giovanni-Fiume Naro. Ως ευαίσθητη περιοχή χαρακτηρίστηκε επίσης η λιμνοθάλασσα του Ortobello, στις ακτές της Μεσογείου. Το ίδιο ισχύει και για τις ακόλουθες περιοχές που βρίσκονται στις ακτές της Αδριατικής: την παράκτια περιοχή της βορειοδυτικής Αδριατικής, από το στόμιο του Adige μέχρι το Pesaro, και τους ποταμούς που συνδέονται με αυτά σε απόσταση 10 km από την ακτογραμμή, τις λιμνοθάλασσες της Ravenna και της Piailassa-Baiona, τη λιμνοθάλασσα της Βενετίας, το δέλτα του ποταμού Πάδου, καθώς και τις κοιλάδες και τις υφάλμυρες λίμνες Commaccio. Οι υγρότοποι που περιλαμβάνονται στη Σύμβαση Ramsar²⁵ χαρακτηρίστηκαν επίσης ως ευαίσθητες περιοχές. Για το χαρακτηρισμό των περιοχών αυτών ως ευαίσθητων η Ιταλία χρησιμοποίησε τα τρία κριτήρια της οδηγίας.

Τον Ιανουάριο του 2001, οι ιταλικές αρχές απέστειλαν στην Επιτροπή νέο κατάλογο με 187 ευαίσθητες περιοχές, αναφέροντας ότι κανένας οικισμός άνω των 10.000 ι.π. δεν επηρεάζεται από αυτές. Η Επιτροπή επιθυμεί να διευκρινίσει ότι στους οικισμούς άνω των 10.000 ι.π. που επηρεάζονται από ευαίσθητες περιοχές δεν περιλαμβάνονται μόνο εκείνοι των οποίων τα λύματα απορρίπτονται απευθείας στις εν λόγω ευαίσθητες περιοχές, αλλά και εκείνοι που βρίσκονται στις λεκάνες υδροσυλλογής τους και συμβάλλουν στη ρύπανση των εν λόγω περιοχών. Η Επιτροπή επιθυμεί επίσης να τονίσει ότι δεν υπάρχει λόγος να χαρακτηρίζονται κάποιες περιοχές ως ευαίσθητες βάσει της οδηγίας, εάν δεν επηρεάζεται από αυτές κανένας οικισμός άνω των 10.000 ι.π.

Το 2000, η Επιτροπή ολοκλήρωσε τον έλεγχο των περιοχών που η Ιταλία χαρακτήρισε ως ευαίσθητες τον Μάιο του 1999. Ο έλεγχος που εκπονήθηκε αφορούσε στην καταπολέμηση του ευτροφισμού και στην προστασία των υδάτων που προορίζονται για την άντληση πόσιμου ύδατος από νιτρικά ιόντα. Σύμφωνα με τον έλεγχο αυτό, οι ιταλικές αρχές έπρεπε επίσης να είχαν χαρακτηρίσει ως ευαίσθητες τις ακόλουθες περιοχές: τις λίμνες Garda και Idro,²⁶ τους παραπόταμους του Πάδου: Sarca-Mincio, Oglio, Adda, Lambro-Olona-Meridion και Ticino, τα τμήματα του ποταμού Arno που περνούν από τη Φλωρεντία και τον παραπόταμό του, τον Greve, τον κόλπο του Castelmarre στη Σικελία και τα παράκτια ύδατα της βόρειας Αδριατικής.

7.8.2. Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που απέστειλαν οι ιταλικές αρχές τον Ιανουάριο του 2000, μόνο 51 οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 χρειάζονται τριτοβάθμια επεξεργασία των λυμάτων τους προκειμένου να προστατευθούν οι ευαίσθητες περιοχές, οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 3% μόνο του οργανικού φορτίου όλων των οικισμών της Ιταλίας που καλύπτονται από την οδηγία.

²⁵ Σύμβαση για τους υγρότοπους διεθνούς σημασίας.

²⁶ Οι εν λόγω δύο λίμνες περιέχονται στον κατάλογο των 187 ευαίσθητων περιοχών που απέστειλαν οι ιταλικές αρχές στην Επιτροπή τον Ιανουάριο του 2001.

Η Επιτροπή εκτιμά ότι οι ιταλικές αρχές δεν έλαβαν επαρκώς υπόψη τους την απαίτηση περί αυστηρότερης (τριτοβάθμιας) επεξεργασίας για οικισμούς με άνω των 10.000 ι.π. οι οποίοι βρίσκονται στις λεκάνες υδροσυλλογής ευαίσθητων περιοχών και συμβάλλουν στη ρύπανση των εν λόγω περιοχών. Η αδυναμία αυτή των ιταλικών αρχών είναι ιδιαίτερα σοβαρή κυρίως όσον αφορά στην προστασία των λιμνών, του δέλτα του Πάδου και των γειτονικών του παράκτιων υδάτων, που έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες περιοχές. Στο πλαίσιο της προστασίας των εν λόγω υδάτων, η Ιταλία έλαβε υπόψη της μόνο τις απορρίψεις λυμάτων σε απόσταση μικρότερη των 10 km από την ακτογραμμή. Σύμφωνα με την Επιτροπή, όλοι οι ευρισκόμενοι στις λεκάνες υδροσυλλογής οικισμοί που συμβάλλουν στη ρύπανση των εν λόγω υδάτων, όπως οι οικισμοί του Μιλάνου και του Τορίνου στις λεκάνες υδροσυλλογής του Πάδου, που συμβάλλουν στη ρύπανση του δέλτα του Πάδου και των γειτονικών του παράκτιων υδάτων, πρέπει να αποκτήσουν κατάλληλη τριτοβάθμια επεξεργασία.

Επιπλέον, αυστηρότερη (τριτοβάθμια) επεξεργασία πρέπει επίσης να αποκτήσουν οι οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ενδεχομένως ευαίσθητων οι οποίες περιλαμβάνονται στον κατάλογο της μελέτης που εκπόνησε η Επιτροπή, όπως η πόλη της Φλωρεντίας.

Όσον αφορά στους 51 οικισμούς που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές, οι πληροφορίες που απέστειλαν οι εν λόγω αρχές τον Ιανουάριο του 2000 και τον Ιανουάριο του 2001 δεν είναι επαρκείς προκειμένου να εκτιμηθεί η συμμόρφωσή τους κατά την 31^η Δεκεμβρίου 1998. Συγκεκριμένα, δεν αναφέρονται οι ημερομηνίες στις οποίες επέτυχαν συμμόρφωση οι περισσότεροι εξ αυτών των οικισμών. Βάσει των πληροφοριών που απέστειλε η Ιταλία, η Επιτροπή υπολόγισε ότι 16 οικισμοί πληρούσαν τις διατάξεις της οδηγίας την 31^η Δεκεμβρίου 1998. Στην επιστολή τους της 5^{ης} Ιανουαρίου 2001, οι ιταλικές αρχές ανέφεραν ότι οι εν λόγω οικισμοί ανέρχονται σε 43.

<i>I</i>	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	%	ΦΟΡΤΙΟ (ι.π.)	%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠ	51		3.211.968	
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	16	31,4%	1.316.907	41,0%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98²⁷	35	68,6%	1.895.061	59,0%

7.8.3. Επεξεργασία στις πόλεις

Στην Ιταλία υπάρχουν 72 πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που απέστειλαν οι ιταλικές αρχές τον Ιανουάριο του 2001, η κατάσταση όσον

²⁷ Η ανεπαρκής πληροφορία.

αφορά στην επεξεργασία των λυμάτων στις πόλεις αυτές στις 31 Δεκεμβρίου 1998 είχε ως εξής:

- 30 πόλεις, μεταξύ αυτών οι πόλεις Bari, Bergamo, Brescia, Livorno, Messina, Palermo, Parma, Ravenna, Ρώμη και Βερόνα, διέθεταν τριτοβάθμια επεξεργασία.

- 29, μεταξύ αυτών οι πόλεις Bologna, Cagliari, Catania, Genoa, Modena, Monza, Νεάπολη, Padua, Rimini, Τορίνο και Βενετία, διέθεταν πλήρη δευτεροβάθμια επεξεργασία. Όσον αφορά στο Τορίνο, η έναρξη λειτουργίας συστήματος τριτοβάθμιας επεξεργασίας του αζώτου προβλέπεται για το 2001. Δεν προβλέπεται σωστή τριτοβάθμια επεξεργασία για πόλεις όπως η Padua ή η Βενετία, οι οποίες είναι γεγονός ότι συμβάλλουν στη ρύπανση ευαίσθητων περιοχών.

- 3 πόλεις, η Φλωρεντία, η Reggio Calabria και η Τριέστη, δεν διέθεταν κανενός είδους επεξεργασία για μέρος των λυμάτων τους. Στη Φλωρεντία, προβλέπεται η εφαρμογή συστήματος πλήρους δευτεροβάθμιας επεξεργασίας μέχρι το τέλος του 2001, όχι όμως και συστήματος τριτοβάθμιας επεξεργασίας για τη μείωση του αζώτου, την οποία η Επιτροπή θεωρεί αναγκαία για την προστασία του ποταμού Arno. Στη Reggio Calabria, εφαρμόστηκε σύστημα πλήρους δευτεροβάθμιας επεξεργασίας στα τέλη του 2000. Στην Τριέστη, προβλέπεται η κατασκευή σταθμού τριτοβάθμιας επεξεργασίας, δεν έχει, όμως, ανακοινωθεί ακόμη η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του.

- 7 πόλεις, Foce Sarno, Imperia Foce Impero, Medio Sarno, Merano, Milan, Misterbianco και Taranto, δεν διέθεταν σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 1998. Οι πόλεις Taranto και Merano εφάρμοσαν πλήρη τριτοβάθμια επεξεργασία το 2000 και, σύμφωνα με τις παρεχόμενες πληροφορίες, οι υπόλοιπες πόλεις θα έχουν επιτύχει συμμόρφωση με την οδηγία το αργότερο μέχρι το 2004.

- οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι ανεπαρκείς για τις πόλεις Como, Salerno και Rosolina-Donada-Cantarina.

7.9. Λουξεμβούργο

7.9.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Το Λουξεμβούργο αποφάσισε να εφαρμόσει αυστηρή επεξεργασία (τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου και του φωσφόρου) σε ολόκληρο το έδαφός του σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 8 της οδηγίας. Δεν απαιτείται, επομένως, να προβεί στον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών για τους σκοπούς της οδηγίας.

7.9.2. Οικισμοί

Στο Λουξεμβούργο υπάρχουν 11 οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000. Στις 31 Δεκεμβρίου 1998 η κατάσταση όσον αφορά στη συμμόρφωση των εν λόγω οικισμών με τις διατάξεις της οδηγίας είχε ως εξής:

- 3 οικισμοί είχαν επιτύχει συμμόρφωση με την οδηγία κατά την ημέρα εκείνη: Mamer, Pétange και Uebersyren. Οι εν λόγω 3 οικισμοί αντιπροσωπεύουν το 15% του οργανικού φορτίου των οικισμών του Λουξεμβούργου με ι.π. άνω των 10.000.

- οι υπόλοιποι 8 οικισμοί δεν είχαν επιτύχει συμμόρφωση με την οδηγία: Bettembourg, Bleesbruck, Differdange, Echternach, Esch-Schifflange, Luxembourg-Beggen, Luxembourg-Bonnevoie και Mersch. Στις 31 Δεκεμβρίου 1998, όλοι οι οικισμοί διέθεταν δευτεροβάθμια

επεξεργασία, όχι, όμως, και επεξεργασία του αζώτου, ενώ τρεις εξ αυτών δεν διέθεταν επεξεργασία του φωσφόρου.

Το Λουξεμβούργο επισημαίνει ότι όλοι ανεξαιρέτως οι εν λόγω οικισμοί θα έχουν επιτύχει συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας το αργότερο μέχρι το 2005.

Το Λουξεμβούργο αποφάσισε επίσης επί του παρόντος να εφαρμόσει τη δυνατότητα που παρέχει το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας σύμφωνα με το οποίο δεν χρειάζεται να εφαρμόζεται έλεγχος της συμμόρφωσης όσον αφορά στην επεξεργασία για μεμονωμένες εγκαταστάσεις, όταν μπορεί να αποδειχθεί το ελάχιστο ποσοστό μείωσης του συνολικού φορτίου από όλους τους σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων. Το ποσοστό μείωσης πρέπει συνολικά να ανέρχεται στο 75% τουλάχιστον για το ολικό άζωτο και για τον ολικό φώσφορο, λαμβανομένων υπόψη όλων των οικισμών οι οποίοι οφείλουν να διαθέτουν σταθμούς επεξεργασίας και όχι μόνο εκείνων με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000. Το εν λόγω ποσοστό δεν έχει ακόμη επιτευχθεί, τουλάχιστον όχι όσον αφορά στο άζωτο.

Το Λουξεμβούργο αναφέρει ότι, από τη στιγμή που εφάρμοσε τη δυνατότητα που παρέχει το εν λόγω άρθρο, οι απαιτήσεις για απορρίψεις κατά την κατασκευή ή τυχόν σημαντική τροποποίηση νέου σταθμού επεξεργασίας ανταποκρίνονται στις τιμές που ορίζει η οδηγία. Σημειώνει, όμως, ότι όταν επιτευχθεί το ποσοστό του 75% για το άζωτο και τον φώσφορο, ενδέχεται να θεσπιστούν λιγότερο αυστηρές τιμές.

7.9.3. Επεξεργασία στις πόλεις

Ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000 έχει μόνο η πόλη του Λουξεμβούργου (360.000 ι.π.) η οποία διαθέτει δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με τριτοβάθμια επεξεργασία του φωσφόρου. Η έναρξη λειτουργίας συστήματος τριτοβάθμιας επεξεργασίας του αζώτου και του φωσφόρου, όπως απαιτεί η οδηγία, έχει προβλεφθεί για το 2005.

7.10. Κάτω Χώρες

7.10.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Οι Κάτω Χώρες αποφάσισαν να εφαρμόσουν αυστηρή επεξεργασία (τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου και του φωσφόρου) σε ολόκληρο το έδαφός τους σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 8 της οδηγίας. Οι Κάτω Χώρες δεν απαιτείται, επομένως, να προβούν στον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών για τους σκοπούς της οδηγίας.

7.10.2. Οικισμοί

Οι Κάτω Χώρες αποφάσισαν να εφαρμόσουν το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας. Συνεπώς, οι απαιτήσεις της οδηγίας σύμφωνα με τις οποίες όλοι οι σταθμοί επεξεργασίας πρέπει να διαθέτουν τριτοβάθμια επεξεργασία δεν ισχύουν για τις Κάτω Χώρες. Οι ολλανδικές αρχές οφείλουν να αποδείξουν ότι το ελάχιστο ποσοστό μείωσης του συνολικού φορτίου από όλους τους σταθμούς επεξεργασίας της χώρας, και όχι μόνο από τους οικισμούς με άνω των 10.000 ι.π., είναι τουλάχιστον 75% για τον ολικό φώσφορο και τουλάχιστον 75% για το ολικό άζωτο. Στις πληροφορίες που απέστειλαν στην Επιτροπή οι ολλανδικές αρχές αναφέρουν ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 1998, είχε επιτευχθεί το ελάχιστο ποσοστό των 75% για τον φώσφορο, όχι, όμως, και για το άζωτο. Το ποσοστό μείωσης του αζώτου την ημέρα εκείνη ανερχόταν στο 60%.

Οι Κάτω Χώρες αναφέρουν σχετικά ότι, από τις 27 «αρμόδιες για τα ύδατα αρχές», οι 7 στις οποίες αναλογούν 54 σταθμοί επεξεργασίας με άνω των 10.000 ι.π., είχαν επιτύχει

συμμόρφωση στις 31 Δεκεμβρίου 1998 με την απαίτηση της οδηγίας περί ελάχιστης μείωσης του αζώτου και του φωσφόρου κατά 75%. Οι υπόλοιπες 20 αρμόδιες για τα ύδατα αρχές, στις οποίες αναλογούν 209 σταθμοί επεξεργασίας, είχαν επιτύχει συμμόρφωση με την τιμή αυτή για τον φώσφορο, όχι, όμως, και για το άζωτο.

Η συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 5 παράγραφος 4 της οδηγίας πρέπει να αξιολογηθεί συνολικά, και όχι ανά περιφερειακή αρμόδια για τα ύδατα αρχή. Η Επιτροπή φρονεί συνεπώς ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 1998, οι απορρίψεις αστικών λυμάτων στις Κάτω Χώρες δεν ήταν σύμφωνες με τις διατάξεις της οδηγίας.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που απέστειλαν οι ολλανδικές αρχές, η συμμόρφωση των εν λόγω απορρίψεων με τις διατάξεις της οδηγίας αναμένεται να επιτευχθεί το 2005.

7.10.3. Επεξεργασία στις πόλεις

Στις Κάτω Χώρες υπάρχουν 23 πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000. Στις 31 Δεκεμβρίου 1998, μόνο η πόλη Haarlem διέθετε δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με πλήρη τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου και του φωσφόρου. Οι υπόλοιπες 22, συμπεριλαμβανομένων του πόλεων Άμστερνταμ, Eindhoven, Χάγη και Ρότερνταμ, διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με τριτοβάθμια επεξεργασία του φωσφόρου. Εκ των εν λόγω 22 πόλεων, μόνο οι πόλεις Arnhem και Ρότερνταμ διέθεταν επίσης μερική επεξεργασία του αζώτου την ημέρα εκείνη.

Όπως προαναφέρθηκε, οι Κάτω Χώρες προβλέπουν να επιτύχουν συμμόρφωση με την οδηγία μέσα στο 2005.

7.11. Αυστρία

7.11.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Η Αυστρία δεν θεώρησε ότι διέθετε στο έδαφός της υδάτινες μάζες που να πληρούν τα κριτήρια περί προσδιορισμού ευαίσθητων περιοχών. Τη θέση αυτή υποστήριξε εκ νέου το 1998 ενημερώνοντας την Επιτροπή ότι η διαδικασία αναθεώρησης στην οποία προέβη σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας δεν κατέληξε στον χαρακτηρισμό κάποιας υδάτινης μάζας ως ευαίσθητης περιοχής.

Από τη μελέτη που εκπονήθηκε κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής το 1999 προκύπτει ότι τρεις ποταμοί έπρεπε να είχαν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες περιοχές καθώς ελλοχεύει ο κίνδυνος ευτροφισμού. Πρόκειται για τους ποταμούς March, Antiesen και Donaukanal. Τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2001, οι αυστριακές αρχές απέστειλαν στην Επιτροπή πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την παρακολούθηση της ποιότητας των εν λόγω ποταμών και με τα κριτήρια που χρησιμοποίησε η Αυστρία για την εκτίμηση του ευτροφισμού. Τα εν λόγω έγγραφα εξετάζονται επί του παρόντος από την Επιτροπή.

7.11.2. Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων

13 αυστριακοί οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 βρίσκονται στο τμήμα της λεκάνης υδροσυλλογής του Ρήνου που ανήκει στην Αυστρία και ένας οικισμός άνω των 10.000 ι.π. (λεκάνη υδροσυλλογής του Έλβα) στο τμήμα της λεκάνης υδροσυλλογής του Έλβα που ανήκει στην Αυστρία. Οι εν λόγω δύο ποταμοί καταλήγουν στα παράκτια ύδατα της Βόρειας Θάλασσας και της Βαλτικής, τα οποία πάσχουν από ευτροφισμό και έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητα. Επιπλέον, 11 αυστριακοί οικισμοί βρίσκονται στις επίσης χαρακτηρισθείσες ως ευαίσθητες λεκάνες υδροσυλλογής, οι οποίες τροφοδοτούν λίμνες της Γερμανίας.

Οι αυστριακές αρχές έχουν την πρόθεση να εφαρμόσουν κατάλληλη τριτοβάθμια επεξεργασία στους 24 από τους 25 εν λόγω οικισμούς, ακόμη και αν, στο υπόμνημά της προς την Επιτροπή τον Ιανουάριο του 2001, η Αυστρία δεν παραδέχεται ότι οι οικισμοί της συμβάλλουν στη ρύπανση των παράκτιων υδάτων της Βόρειας Θάλασσας και της Βαλτικής.

Μόνο ο οικισμός Bregenz-Kennelbach, στη λεκάνη υδροσυλλογής του Ρήνου, δεν έχει επιτύχει, σύμφωνα με την Επιτροπή, συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας σχετικά με την προστασία των ευαίσθητων περιοχών. Ο εν λόγω οικισμός δεν διέθετε τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου στις 31 Δεκεμβρίου 1998. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που απέστειλαν οι αυστριακές αρχές, το έργο που θα επιλύσει το πρόβλημα βρίσκεται ήδη υπό κατασκευή.

Ο	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	%	ΦΟΡΤΙΟ (ι.π.)	%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠ	25		1.871.885	
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	24	96%	1.791.885	96%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	1	4%	80.000	4%

7.11.3. Επεξεργασία στις πόλεις

Στην Αυστρία υπάρχουν 20 πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000.

- 10 από τις πόλεις αυτές, οι Bregenz, Dornbirn, Feldkirch, Hohenems, Innsbruck, Lenzing, Salzburg, Schwaz, St Pölten και Steyermlühl, διέθεταν ήδη αυστηρή (τριτοβάθμια) επεξεργασία στις 31 Δεκεμβρίου 1998.

- οι υπόλοιπες δέκα, Graz, Klagenfurt, Krems, Linz, Pöls, Raum Gratkorn, Villach, Wels, Heide, Vienna και Vienna Neustadt, διέθεταν πλήρη δευτεροβάθμια επεξεργασία κατά την ημέρα εκείνη. Σε υπόμνημά τους προς την Επιτροπή τον Ιανουάριο του 2001, οι αυστριακές αρχές αναφέρουν ότι έχει ήδη προβλεφθεί η έναρξη λειτουργίας συστήματος τριτοβάθμιας επεξεργασίας του αζώτου και του φωσφόρου στις πόλεις αυτές. Η οδηγία πάντως δεν θέτει τέτοια υποχρέωση.

7.12. Πορτογαλία

7.12.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Τον Ιούνιο του 1997, η Πορτογαλία χαρακτήρισε επισήμως ως ευαίσθητες περιοχές 41 υδάτινες μάζες. Τα κριτήρια που χρησιμοποίησε για τον εν λόγω χαρακτηρισμό ήταν η καταπολέμηση του ευτροφισμού και η ανάγκη για εφαρμογή τριτοβάθμιας επεξεργασίας της μικροβιολογικής ρύπανσης, με στόχο κυρίως την προστασία των υδάτων κολύμβησης.

Από τη μελέτη για τον έλεγχο των προσδιορισμένων ως ευαίσθητων περιοχών, η οποία εκπονήθηκε κατά τα έτη 1999-2000 κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, προκύπτει ότι έπρεπε να είχαν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες περιοχές τέσσερις ακόμη υδάτινες μάζες. Πρόκειται για το τμήμα των εκβολών του ποταμού Τάγου γνωστό ως Cala do Norte και για το φράγμα Miranda στη λεκάνη υδροσυλλογής του ποταμού Douro, κοντά στα σύνορα με την Ισπανία, τα οποία κινδυνεύουν από ευτροφισμό. Για την προστασία των εν λόγω δύο περιοχών, τις οποίες η έκθεση χαρακτηρίζει ως ενδεχομένως ευαίσθητες, η Επιτροπή φρονεί ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα για την εφαρμογή κατάλληλης αυστηρής (τριτοβάθμιας) επεξεργασίας σε ολόκληρη τη λεκάνη υδροσυλλογής του Τάγου και στις εκβολές του, συγκεκριμένα στη Λισσαβόνα, και στη λεκάνη υδροσυλλογής του Douro. Οι άλλες δύο υδάτινες μάζες στις οποίες αναφέρεται η μελέτη, σε συνδυασμό με την προστασία των υδάτων που προορίζονται για την άντληση πόσιμου ύδατος, βρίσκονται στο Marachão, στον ποταμό Cávado και στο Ponte Canas, κοντά στη Λισσαβόνα. Τα μέτρα που απαιτούνται για την προστασία των εν λόγω περιοχών είναι γεωγραφικά πολύ πιο περιορισμένα.

7.12.2. Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων

Τον Οκτώβριο του 1999, οι πορτογαλικές αρχές απέστειλαν στην Επιτροπή κατάλογο με 27 οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 οι οποίοι βρίσκονται στη λεκάνη υδροσυλλογής των περιοχών που η Πορτογαλία χαρακτήρισε ως ευαίσθητες.²⁸ Οι εν λόγω οικισμοί αντιπροσωπεύουν το 8% μόνο του συνολικού φορτίου των πορτογαλικών οικισμών στους οποίους αφορά η οδηγία. Στους εν λόγω οικισμούς επιβάλλεται να εφαρμοστεί επεξεργασία του αζώτου, του φωσφόρου, της μικροβιολογικής ρύπανσης ή συνδυασμός των ανωτέρω. Πρέπει να σημειωθεί ότι η παρεχόμενη τριτοβάθμια επεξεργασία (επεξεργασία του αζώτου και/ή του φωσφόρου) σε ορισμένους από τους οικισμούς αυτούς με στόχο την καταπολέμηση του ευτροφισμού δεν συμβαδίζει με την ερμηνεία της Επιτροπής, όπως εξηγείται στην τρίτη παράγραφο του κεφαλαίου 4 της παρούσας έκθεσης. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η Πορτογαλία παρέχει τριτοβάθμια επεξεργασία της μικροβιολογικής ρύπανσης σε 24 από τους 27 οικισμούς που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων, επεξεργασία του αζώτου σε 17 εξ αυτών και επεξεργασία του φωσφόρου σε 4.

²⁸ Σε αρκετές λεκάνες υδροσυλλογής των ευαίσθητων περιοχών της Πορτογαλίας δεν υπάρχει οικισμός άνω των 10.000 ι.π. Η Επιτροπή επιθυμεί να διευκρινίσει ότι δεν υπάρχει λόγος να προσδιορίζονται κάποιες περιοχές ως ευαίσθητες εάν δεν πρόκειται να λαμβάνονται μέτρα για αυστηρή επεξεργασία, δυνάμει του άρθρου 5 της οδηγίας, στις αντίστοιχες λεκάνες υδροσυλλογής.

Στις 31 Δεκεμβρίου 1998, πέντε από τους 27 οικισμούς βρίσκονταν σε πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας. Πρόκειται για τους οικισμούς: Faro, Olhão Nascente, Olhão Roente, Tavira και Amarante. Οι πορτογαλικές αρχές εκτιμούν ότι οι υπόλοιποι οικισμοί θα επιτύχουν συμμόρφωση το αργότερο το 2003.

<i>P</i>	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	%	ΦΟΡΤΙΟ (Ι.Π.)	%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠ	27		1.333.517	
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	5	18,5%	256.000	19,2%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	22	81,5%	1.077.517	80,8%

7.12.3. Επεξεργασία στις πόλεις

Στην Πορτογαλία υπάρχουν 14 πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000.

Στις 31 Δεκεμβρίου 1998, η κατάσταση όσον αφορά στην επεξεργασία των λυμάτων στις εν λόγω πόλεις είχε ως εξής:

- οι πόλεις Faro, Sistema de Alcanena και Vilamoura διέθεταν τριτοβάθμια επεξεργασία·
- οι πόλεις Loures/Frielas και São João de Talha διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία·
- οι πόλεις Aveiro και Λισσαβόνα διέθεταν μη ολοκληρωμένη δευτεροβάθμια επεξεργασία·
- οι πόλεις Barreiro, Costa do Estoril, Cova da Beira, Matosinhos, Porto, Setúbal και Vila Nova de Gaia δεν διέθεταν κανενός είδους επεξεργασία.

Σε εξέλιξη βρίσκεται ο σχεδιασμός ή η κατασκευή έργων σε δέκα από τις 14 εν λόγω πόλεις. Η Πορτογαλία ανακοίνωσε ότι οι υπό σχεδιασμό σταθμοί επεξεργασίας θα είναι έτοιμοι το αργότερο το 2005.

7.12.4. Λιγότερο ευαίσθητες περιοχές

Το 1997, οι πορτογαλικές αρχές χαρακτήρισαν όλα τα παράκτια ύδατά τους, εκτός από τα ύδατα της Algarve, ως λιγότερο ευαίσθητες περιοχές. Οι περιφερειακές αρχές των Αζόρων και της Μαδέρα θεωρούν ως λιγότερο ευαίσθητες περιοχές όλα τα παράκτια ύδατά τους.²⁹

²⁹ Τον Ιανουάριο του 1996, οι πορτογαλικές αρχές απέστειλαν στην Επιτροπή τις αποφάσεις των αυτόνομων περιφερειών των Αζόρων και της Μαδέρα, βάσει των οποίων όλα τα παράκτια ύδατα των εν λόγω περιφερειών χαρακτηρίζονταν ως λιγότερο ευαίσθητες περιοχές.

Όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο 5 της παρούσας έκθεσης, η Επιτροπή είναι της άποψης ότι ορισμένες από τις περιοχές που οι πορτογαλικές αρχές χαρακτήρισαν ως λιγότερο ευαίσθητες δεν πληρούν τα κριτήρια που θεσπίζει η οδηγία, συγκεκριμένα όσον αφορά στον κίνδυνο ρύπανσης μεγάλου μέρους των υδάτων κολύμβησης και των υδάτων για οστρακοειδή.

Το 1999, η Πορτογαλία υπέβαλε αίτηση παρέκκλισης για τον οικισμό Costa do Estoril (720.000 ι.π.) κοντά στη Λισσαβόνα. Για το θέμα αυτό η Επιτροπή πρόκειται να λάβει απόφαση μέσα στο 2001.

Εκτός από τον εν λόγω οικισμό, η Επιτροπή φρονεί ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 2000, όλοι οι πορτογαλικοί οικισμοί με άνω των 15.000 ι.π. έπρεπε να διαθέτουν δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των οποίων τα λύματα απορρίπτονται στις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί από τις πορτογαλικές αρχές ως λιγότερο ευαίσθητες.

7.13. Φινλανδία

7.13.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Η Φινλανδία αποφάσισε να εφαρμόσει αυστηρή (τριτοβάθμια) επεξεργασία σε ολόκληρο της έδαφος σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 8 της οδηγίας. Δεν απαιτείται, επομένως, να προβεί στον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών για τους σκοπούς της οδηγίας.

7.13.2. Οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που απέστειλαν στην Επιτροπή, οι φινλανδικές αρχές θεωρούν αναγκαία την εφαρμογή τριτοβάθμιας επεξεργασίας του φωσφόρου σε όλους τους οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000, όχι, όμως, και την εφαρμογή τριτοβάθμιας επεξεργασίας του αζώτου. Σε υπόμνημά τους προς την Επιτροπή τον Φεβρουάριο του 2001, οι φινλανδικές αρχές αιτιολόγησαν την εν λόγω προσέγγιση υποστηρίζοντας ότι, όταν πραγματοποιήθηκε η μεταφορά της οδηγίας στο φινλανδικό δίκαιο το 1994, οι επιστήμονες συμφώνησαν ομόφωνα να θεωρήσουν τον φώσφορο ως την κύρια αιτία ευτροφισμού των φινλανδικών γλυκών υδάτων και των παράκτιων υδάτων της Βαλτικής.

Η Επιτροπή αμφισβητεί την εν λόγω ερμηνεία. Επιστημονικά έγγραφα που δημοσιεύθηκαν το 1995 και το 1996,³⁰ τα οποία αναφέρονται σε παλαιότερες παρατηρήσεις και άρθρα, τονίζουν, από τότε κιόλας, το βαθμό στον οποίο συμβάλλουν οι απορρίψεις τόσο αζώτου όσο και φωσφόρου στον ευτροφισμό της Βαλτικής και αναφέρουν ότι, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες, ο φώσφορος φαίνεται να συνιστά τη βασική αιτία ευτροφισμού σε ορισμένα σημεία της θάλασσας ενώ το άζωτο σε άλλα. Σε υπόμνημά τους προς την Επιτροπή τον Φεβρουάριο του 2001, οι φινλανδικές αρχές τονίζουν επίσης ότι, μετά από τα έτη 1995-1996, κατέστη σαφές ότι, εκτός από τον φώσφορο, και το άζωτο ενδέχεται να προκαλεί ευτροφισμό σε ορισμένα σημεία της Βαλτικής.

³⁰ Nitrogen and phosphorus as production limiting factors in the estuarine waters of the eastern Gulf of Finland, στο Marine Ecology Progress Series, τ. 129: 283-294, 1995.
Third Periodic Assessment of the State of the Marine Environment of the Baltic, 1989-1993, Executive Summary, Baltic Environment Proceedings αριθ. 64 A, Επιτροπή του Ελσίνκι, Επιτροπή προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος της Βαλτικής, 1996.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι οι απορρίψεις λυμάτων σε ένα σημείο της Βαλτικής μεταφέρονται και σε άλλα σημεία της θάλασσας έχοντας έτσι ενδεχομένως αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Δεδομένης της κατάστασης αυτής, η Επιτροπή φρονεί ότι επιβάλλεται η προβλεπόμενη από την οδηγία τριτοβάθμια επεξεργασία τόσο του αζώτου όσο και του φωσφόρου σε όλους τους οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 οι οποίοι βρίσκονται στις λεκάνες υδροσυλλογής που καταλήγουν στη Βαλτική. Φρονεί επίσης ότι οι φινλανδικές αρχές δεν κατόρθωσαν να αποδείξουν ότι η εξάλειψη του αζώτου δεν θα έχει επιπτώσεις στο βαθμό ευτροφισμού της Βαλτικής.

Έτσι, από την αξιολόγηση που εκπόνησε η Επιτροπή προκύπτει ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 1998, μόνο 11 από τους 85 οικισμούς της Φινλανδίας με ι.π. άνω των 10.000, βρίσκονταν σε πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας.

Οι φινλανδικές αρχές σκοπεύουν να βελτιώσουν την επεξεργασία των λυμάτων που απορρίπτονται από τους εν λόγω οικισμούς μέσα στα προσεχή έτη και για το λόγο αυτό εξετάζουν την πιθανότητα εφαρμογής τριτοβάθμιας επεξεργασίας του αζώτου.

<i>FI</i>	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	%	ΦΟΡΤΙΟ (ι.π.)	%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠ	85		4.352.317	
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	11	12,9%	478.360	11,0%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	74	87,1%	3.873.957	89,0%

7.13.3. Επεξεργασία στις πόλεις

Στη Φινλανδία υπάρχουν έξι πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000. Πρόκειται για τις πόλεις: Espoo, Ελσίνκι, Jyväskylä, Lahti, Tampere και Turku. Στα τέλη του 1998, όλες ανεξαιρέτως οι πόλεις διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία και τριτοβάθμια επεξεργασία του φωσφόρου. Ωστόσο, η Επιτροπή φρονεί ότι η τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου παρουσιάζει ελλείψεις στις έξι πόλεις που βρίσκονται στη λεκάνη υδροσυλλογής της Βαλτικής.

7.14. Σουηδία

7.14.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Το 1994, η Σουηδία χαρακτήρισε όλα της τα ύδατα ως ευαίσθητες περιοχές. Τον Ιούνιο του 1998, η Σουηδία υποστήριξε εκ νέου τη θέση αυτή στην Επιτροπή, διευκρινίζοντας ότι το κριτήριο στο οποίο στηρίχθηκε ήταν ο ευτροφισμός και ότι το είδος της τριτοβάθμιας επεξεργασίας που απαιτείται σε κάθε οικισμό εξαρτάται από τις γειτονικές υδάτινες μάζες.

7.14.2 Οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000

Η Σουηδία φρονεί ότι η τριτοβάθμια επεξεργασία του φωσφόρου είναι αναγκαία σε όλους τους οικισμούς της με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000, προκειμένου να καταπολεμηθεί ο ευτροφισμός και ο κίνδυνος ευτροφισμού των γλυκών υδάτων, των εκβολών ποταμών και των παράκτιων υδάτων της.

Η Σουηδία αναφέρει επίσης ότι τα παράκτια ύδατα της Βόρειας Θάλασσας και της Βαλτικής, από τα σύνορα της Νορβηγίας μέχρι την κοινότητα Norrtälje, συμπεριλαμβανομένων των παράκτιων υδάτων στα ανατολικά της νήσου Öland και γύρω από τη νήσο Gotland, είναι ευαίσθητα σε απορρίψεις αζώτου.

Οι σουηδικές αρχές εκτιμούν, επομένως, ότι οι απορρίψεις λυμάτων από οικισμούς με άνω των 10.000 ι.π. οι οποίες καταλήγουν στη Βαλτική στα βόρεια της κοινότητας Norrtälje δεν χρειάζονται τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου. Φρονούν επίσης ότι οι απορρίψεις αζώτου από άλλους οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000, στο κεντρικό τμήμα της χώρας, προς το νότο, δεν συμβάλλουν στον ευτροφισμό των παράκτιων υδάτων καθώς υπάρχει επαρκής φυσική συγκράτηση του αζώτου κατά τη διάρκεια μεταφοράς των λυμάτων στη λεκάνη υδροσυλλογής από το σημείο εκπομπής του ρυπαντικού φορτίου μέχρι τη θάλασσα.

Για τους λόγους που εξηγούνται στο συναφές με τη Φινλανδία κεφάλαιο, η Επιτροπή διαφωνεί με τη Σουηδία σχετικά με την άποψη ότι ορισμένες απορρίψεις αζώτου δεν συμβάλλουν στον ευτροφισμό. Φρονεί ότι, καθώς οι απορρίψεις αζώτου και φωσφόρου ευθύνονται αμφοτέρως για τον ευτροφισμό των θαλάσσιων υδάτων και καθώς τα λύματα που απορρίπτονται σε παράκτιες περιοχές μεταφέρονται σε άλλες γειτονικές παράκτιες περιοχές, όλοι οι οικισμοί της Σουηδίας με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 έπρεπε να διαθέτουν επεξεργασία του αζώτου στις 31 Δεκεμβρίου 1998. Επιπλέον, η Επιτροπή φρονεί ότι, για τους οικισμούς που βρίσκονται στο νότο, στο κεντρικό τμήμα, οι απορρίψεις αζώτου συμβάλλουν στη ρύπανση των ευαίσθητων περιοχών, ακόμη και αν επιτυγχάνεται με φυσικό τρόπο μερική συγκράτηση του αζώτου στις λεκάνες υδροσυλλογής.

Η Επιτροπή φρονεί, επομένως, ότι, από τους 144 σουηδικούς οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000, μόνο οι 34 οι οποίοι διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με πλήρη τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου και του φωσφόρου στις 31 Δεκεμβρίου 1998, πληρούν τις διατάξεις της οδηγίας. Οι εν λόγω 34 οικισμοί που πληρούν τις διατάξεις της οδηγίας αντιπροσωπεύουν το 34% του φορτίου των σουηδικών οικισμών με ι.π. άνω των 10.000.

S	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	%	ΦΟΡΤΙΟ (ι.π.)	%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠ	144		7.263.240	
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	34	23,6%	2.451.910	33,8%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΧΑΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	110	76,4%	4.811.330	66,2%

7.14.3 Επεξεργασία στις πόλεις

Στη Σουηδία υπάρχουν επτά πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000.

- Τέσσερις εξ αυτών, οι πόλεις Στοκχόλμη, Kristianstad, Malmö και Helsingborg, διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με τριτοβάθμια επεξεργασία του αζώτου και του φωσφόρου στις 31 Δεκεμβρίου 1998 (1 Σεπτεμβρίου 1999 για το Malmö).

- Οι υπόλοιπες τρεις, Gothenburg, Lidingö και Linköping, διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία και τριτοβάθμια επεξεργασία του φωσφόρου κατά την ημέρα εκείνη. Οι τρεις αυτές πόλεις σχεδιάζουν να εφαρμόσουν επίσης σύστημα επεξεργασίας του αζώτου.

7.15. Ηνωμένο Βασίλειο

7.15.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Το Ηνωμένο Βασίλειο προέβη για πρώτη φορά σε προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών το 1994 και το 1995 με κριτήριο τον ευτροφισμό. Έτσι, χαρακτηρίστηκαν ως ευαίσθητες περιοχές 33 μάζες γλυκού ύδατος στην Αγγλία και στην Ουαλία, τρεις στη Σκωτία και δύο στη Βόρεια Ιρλανδία. Το 1998, και πάλι με κριτήριο αναφοράς τον ευτροφισμό, χαρακτηρίστηκαν ως ευαίσθητες περιοχές 47 ακόμη υδάτινες μάζες στην Αγγλία και στην Ουαλία και επεκτάθηκε η έκταση τριών υδάτινων μαζών οι οποίες είχαν χαρακτηριστεί παλαιότερα ως ευαίσθητες. Το 2000, οι αρχές της Σκωτίας προέβησαν στο χαρακτηρισμό των εκβολών του Ythan ως ευαίσθητης περιοχής με στόχο την προστασία των υδάτων που προορίζονται για την άντληση πόσιμου ύδατος από τα νιτρικά ιόντα.

Δεν έχει λάβει χώρα αναθεώρηση των περιοχών που χαρακτηρίστηκαν ως ευαίσθητες στη Βόρεια Ιρλανδία.

Σύμφωνα με τη μελέτη που εκπονήθηκε το 1999 κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής μετά από έλεγχο των περιοχών που το Ηνωμένο Βασίλειο είχε χαρακτηρίσει ως ευαίσθητες έπρεπε να είχαν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες ορισμένες επιπλέον υδάτινες μάζες. Από τη μελέτη προκύπτει ότι αρκετές εκβολές ποταμών και παράκτια ύδατα, συγκεκριμένα οι εκβολές των ποταμών Τάμεση, Wash, Humber, Deben και Colne, τα ύδατα του Southampton και τα παράκτια ύδατα της Βόρειας Ουαλίας, της βορειοδυτικής Αγγλίας και της νοτιοδυτικής Σκωτίας δεν πληρούν τα κριτήρια της οδηγίας όσον αφορά στον κίνδυνο ευτροφισμού.

Σύμφωνα με μια άλλη παρόμοια μελέτη που εκπονήθηκε το 2000 για τη Βόρεια Ιρλανδία έπρεπε να είχαν χαρακτηριστεί επίσης ως ευαίσθητα τα ακόλουθα παράκτια ύδατα: οι εκβολές του ποταμού Bann, και οι λίμνες Carlingford, Belfast και Foyle.

Επιπλέον, η Επιτροπή φρονεί ότι το Ηνωμένο Βασίλειο όφειλε επίσης να χαρακτηρίσει ως ευαίσθητα τα ύδατα κολύμβησης και τα ύδατα για οστρακοειδή εφόσον ορισμένα από τα ύδατα αυτά είναι γνωστό ότι ρυπαίνονται από απορρίψεις αστικών λυμάτων και εφόσον κρίνεται αναγκαία η εφαρμογή τριτοβάθμιας επεξεργασίας της μικροβιολογικής ρύπανσης που περιέχουν οι εν λόγω απορρίψεις με απώτερο στόχο τη συμμόρφωση με την κοινοτική νομοθεσία.

7.15.2. Οικισμοί που επηρεάζονται από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαβίβασαν στην Επιτροπή οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου, 207 οικισμοί με άνω των 10.000 ι.π. επηρεάζονται από περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες από το Ηνωμένο Βασίλειο και πρέπει, επομένως, να αποκτήσουν τριτοβάθμια επεξεργασία. Οι εν λόγω οικισμοί αντιπροσωπεύουν οργανικό φορτίο 13 386 805 ι.π.

Όσον αφορά στην αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης των εν λόγω οικισμών με τις διατάξεις της οδηγίας, η Επιτροπή φρονεί ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 1998, 19 μόνο οικισμοί βρίσκονταν σε πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας. Η εν λόγω αξιολόγηση στηρίχθηκε κυρίως στο γεγονός ότι μεγάλο μέρος των εν λόγω οικισμών δεν βρίσκονται μόνο στις λεκάνες συλλογής μαζών γλυκού ύδατος οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες με κριτήριο τον ευτροφισμό και οι οποίες, σύμφωνα με τις αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου, απαιτούν τριτοβάθμια επεξεργασία του φωσφόρου, αλλά επίσης στις λεκάνες υδροσυλλογής παράκτιων υδάτων και εκβολών ποταμών οι οποίες, σύμφωνα με την Επιτροπή, έπρεπε επίσης να είχαν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες περιοχές.

Επομένως, 150 συνολικά οικισμοί δεν πληρούν τις διατάξεις της οδηγίας σύμφωνα με την Επιτροπή.

Επιπλέον, η Επιτροπή δίδει προθεσμία μέχρι το 2004 σε 43 οικισμούς προκειμένου να επιτύχουν συμμόρφωση με την οδηγία. Πρόκειται για τους οικισμούς που επηρεάστηκαν από τον χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων κατά την αναθεώρηση που πραγματοποίησε το Ηνωμένο Βασίλειο το 1998, οι οποίες δεν είχαν συμπεριληφθεί στον αρχικό κατάλογο.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι η εν λόγω αξιολόγηση των οικισμών που επηρεάστηκαν από το χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν λαμβάνει υπόψη όλους τους οικισμούς που βρίσκονται στις λεκάνες υδροσυλλογής υδάτινων μαζών οι οποίες, σύμφωνα με την Επιτροπή, έπρεπε να είχαν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες. Η Επιτροπή εκτιμά, επομένως, ότι οικισμοί όπως οι πόλεις Λονδίνο, Leeds, Hull και Southampton έπρεπε να διαθέτουν τριτοβάθμια επεξεργασία στις 31 Δεκεμβρίου 1998. Οι εν λόγω οικισμοί δεν περιλαμβάνονται στη συνοπτική αξιολόγηση που παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

UK	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	%	ΦΟΡΤΙΟ (ι.π.)	%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠ	212		13.386.805	
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	19	9,0%	1.536.902	11,5%
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ 31.12.98	150	70,7%	10.180.629	76,0%

7.15.3. Επεξεργασία στις πόλεις

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που απέστειλαν οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου τον Ιανουάριο του 2001 στην Επιτροπή και τις εκτιμήσεις της ίδιας της Επιτροπής, στο Ηνωμένο Βασίλειο υπάρχουν 97 πόλεις και κωμοπόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000.

Στις 31 Δεκεμβρίου 1998, η κατάσταση όσον αφορά στην επεξεργασία των λυμάτων στις εν λόγω πόλεις και κωμοπόλεις είχε ως εξής:

- 2 διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με πλήρη τριτοβάθμια επεξεργασία: Milton Keynes και Coventry.
- 61 διέθεταν πλήρη δευτεροβάθμια επεξεργασία ή μερική τριτοβάθμια επεξεργασία. Όπως προαναφέρθηκε, η Επιτροπή εκτιμά ότι πολλές από αυτές τις πόλεις και κωμοπόλεις, όπως το Λονδίνο, έπρεπε να διαθέτουν τριτοβάθμια επεξεργασία για την καταπολέμηση του ευτροφισμού των παράκτιων υδάτων και των εκβολών ποταμών.
- 12 διέθεταν μη ολοκληρωμένη δευτεροβάθμια επεξεργασία ή πρωτοβάθμια επεξεργασία (Aberdeen, Γλασκόβη, Εδιμβούργο, Newcastle upon Thyne, Λίβερπουλ, Great Yarmouth, Κάρντιφ, Μπρίστολ, Sandown, Worthing, Gillingham, Eastbourne).
- 11 δεν διέθεταν κανενός είδους επεξεργασία των λυμάτων τους (Dundee, Sunderland/Whitburn, Middlesborough, Hull, Bedington, Port Talbot, Torbay, Portsmouth, Brighton, Hastings, Dover/Folkestone).
- Οι πληροφορίες είναι ανεπαρκείς για τις υπόλοιπες 11 πόλεις και κωμοπόλεις.

7.15.4. Λιγότερο ευαίσθητες περιοχές

Αρχικά, το 1994 και το 1995, το Ηνωμένο Βασίλειο χαρακτηρίσε ως λιγότερο ευαίσθητες περιοχές 49 υδάτινες μάζες και εκβολές ποταμών στην Αγγλία, 9 στην Ουαλία, 24 στη Σκωτία και 3 στη Βόρεια Ιρλανδία, με κριτήριο την απόρριψη αστικών λυμάτων με χαμηλότερη της δευτεροβάθμιας επεξεργασία. Κατά τα έτη 1998 και 2000, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου έλαβαν αποφάσεις περί αποχαρακτηρισμού πολλών λιγότερο ευαίσθητων περιοχών με αποτέλεσμα τον Φεβρουάριο του 2001 να υπάρχουν πέντε μόνο λιγότερο ευαίσθητες περιοχές στο Ηνωμένο Βασίλειο: τρεις στη Σκωτία, οι Lerwick, Strang (Kirkwall) και Minch (Stornoway), και δύο στη Βόρεια Ιρλανδία, οι Bangor και Portrush/Portstewart.

Όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο 5 της παρούσας έκθεσης, τον Δεκέμβριο του 2000 η Επιτροπή έλαβε μελέτες για τις απορρίψεις από τους οικισμούς Stornoway και Lerwick της Σκωτίας σε δύο λιγότερο ευαίσθητες περιοχές. Οι εν λόγω μελέτες βρίσκονται επί του παρόντος υπό αξιολόγηση.

Η Επιτροπή φρονεί ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 2000, έπρεπε να διαθέτουν δευτεροβάθμια επεξεργασία και άλλοι οικισμοί με ι.π. άνω των 15.000, των οποίων τα λύματα απορρίπτονται σε λιγότερο ευαίσθητες περιοχές.

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙ

Σύμφωνα με το άρθρο 226 της ενοποιημένης απόδοσης της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Επιτροπή δύναται να κινήσει διαδικασίες επί παραβάσει κατά των κρατών μελών που δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους δυνάμει της οδηγίας.

Επί του παρόντος (Ιούνιος 2001), βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία επί παραβάσει κατά εννέα κρατών μελών. Συνολικά, βρίσκονται σε εξέλιξη 14 διαδικασίες επί παραβάσει στον τομέα της οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων, ενώ ετοιμάζονται περαιτέρω διαδικασίες. Στις περιπτώσεις του Βελγίου, της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Ελλάδας, της Ιρλανδίας, της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου έχει ήδη απευθυνθεί αιτιολογημένη γνώμη προς τα κράτη μέλη.

Συγκεκριμένα, στην περίπτωση του Βελγίου (C-236/99) έχει ήδη εκδοθεί απόφαση στις 6.7.2000, καθώς δεν έχει ακόμη δημιουργηθεί μονάδα επεξεργασίας στις Βρυξέλλες για την επεξεργασία των δύο τρίτων του φορτίου λυμάτων της πόλης. Η υπόθεση κατά της Ιταλίας (Μιλάνο, C-396/00) – το Μιλάνο, με περίπου 2.700.000 κατοίκους, δεν διαθέτει μονάδα επεξεργασίας λυμάτων – εκκρεμεί ακόμη ενώπιον του δικαστηρίου.

Οι αιτίες της μη συμμόρφωσης στις ανωτέρω περιπτώσεις είναι οι ακόλουθες:

Βέλγιο:

Παράβαση των άρθρων 3, 5 και 17 λόγω του εκπρόθεσμου προσδιορισμού των ευαίσθητων περιοχών και, επομένως, μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις για τις ευαίσθητες περιοχές / μη ολοκλήρωσης του προγράμματος υλοποίησης.

Γαλλία:

Παράβαση του άρθρου 5 λόγω μη προσδιορισμού των ευαίσθητων περιοχών και επομένως μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις για τις ευαίσθητες περιοχές.

Γερμανία:

Παράβαση των άρθρων 5 και 15 λόγω μη ολοκλήρωσης του προσδιορισμού των ευαίσθητων περιοχών και της θέσπισης νομοθεσίας που δεν συνάδει προς τις διατάξεις της οδηγίας.

Ελλάδα:

Παράβαση των άρθρων 3 και 5 λόγω της ανεπαρκούς επεξεργασίας λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές στην περιοχή του Θριάσιου πεδίου και της Αθήνας.

Ιρλανδία:

Παράβαση των άρθρων 3, 5, 14 και 19 λόγω του μη προσδιορισμού ευαίσθητων περιοχών και της μη επανεξέτασης του καταλόγου των ευαίσθητων περιοχών / της μη θέσπισης νομοθεσίας.

Ιταλία (Μιλάνο):

Παράβαση του άρθρου 5 λόγω του μη προσδιορισμού ευαίσθητων περιοχών και της μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις για τις ευαίσθητες περιοχές.

Ισπανία:

Παράβαση του άρθρου 5 λόγω του μη προσδιορισμού ευαίσθητων περιοχών και επομένως λόγω της μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις για τις ευαίσθητες περιοχές.

Ηνωμένο Βασίλειο:

Παράβαση των άρθρων 5 και 6 λόγω του μη προσδιορισμού ευαίσθητων περιοχών και ιδίως σύμφωνα με τα κριτήρια του παραρτήματος ΙΑ / λόγω του μη προσδιορισμού λιγότερο ευαίσθητων περιοχών σύμφωνα με το παράρτημα ΙΒ / λόγω της μη επανεξέτασης του καταλόγου των ευαίσθητων περιοχών.

9. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Στις αρχές του 2001, η Επιτροπή ξεκίνησε τον έλεγχο της συμμόρφωσης των κρατών μελών με τις διατάξεις της οδηγίας όσον αφορά στην προθεσμία της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2000. Μέχρι την εν λόγω ημερομηνία το αργότερο, οι οικισμοί με ι.π. άνω των 15.000, των οποίων τα λύματα δεν απορρίπτονται σε ευαίσθητες περιοχές ή στις λεκάνες υδροσυλλογής τους έπρεπε να διαθέτουν δίκτυο αποχέτευσης και δευτεροβάθμια επεξεργασία. Επιπλέον, στις 31 Δεκεμβρίου 2000 το αργότερο, τα βιοαποικοδομήσιμα βιομηχανικά λύματα που προέρχονται από εγκαταστάσεις που ανήκουν στους τομείς της μεταποίησης τροφίμων, κατάλογο των οποίων παραθέτει η οδηγία, και απορρίπτονται απευθείας σε ύδατα υποδοχής έπρεπε να πληρούν, πριν από την απόρριψή τους, τους όρους που θεσπίζονται στα πλαίσια προηγούμενων κανόνων ή ειδικών αδειών από τις αρμόδιες αρχές, για όλες τις απορρίψεις από εγκαταστάσεις με ι.π. 4.000 ή περισσότερα.

Η Επιτροπή άρχισε επίσης την επαλήθευση των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης των απορρίψεων από τους οικισμούς οι οποίοι υποχρεούνται να τηρήσουν την προθεσμία της 31^{ης} Δεκεμβρίου 1998.

Η Επιτροπή θα παρουσιάσει τα αποτελέσματα της εν λόγω επαλήθευσης στην επόμενη έκθεση περί εφαρμογής της οδηγίας.

Επιπλέον, η Επιτροπή διατυπώνει την ανησυχία της για την κατάσταση της εφαρμογής της οδηγίας έτσι όπως περιγράφεται στην παρούσα έκθεση και επιθυμεί να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να προβούν με ταχύτερους ρυθμούς στις επενδύσεις που απαιτούνται για την πλήρη συμμόρφωσή τους με την οδηγία.

Οι διαδικασίες επί παραβάσει, η παροχή οικονομικής βοήθειας και η άσκηση πίεσης στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων μέσω της ευαισθητοποίησης του κοινού είναι τα μέσα που σκοπεύει να χρησιμοποιήσει η Επιτροπή προκειμένου τα κράτη μέλη να σημειώσουν περαιτέρω προόδους στον τομέα αυτό.

- Η παρακολούθηση της κατάστασης θα είναι συνεχής και θα κινούνται διαδικασίες επί παραβάσει σε κάθε περίπτωση αδυναμίας συμμόρφωσης με τις διατάξεις της οδηγίας. Αυτό θα συμβαίνει εάν τα κράτη μέλη δεν διαβιβάζουν στην Επιτροπή τις πληροφορίες που χρειάζεται προκειμένου να ελέγξει τη συμμόρφωσή τους με τις προθεσμίες και εάν δεν γνωστοποιούν στους πολίτες τους, με στόχο την εξασφάλιση της διαφάνειας, τις πληροφορίες που περιέχονται στην οδηγία, ιδίως δε τις εκθέσεις για την κατάσταση της διάθεσης των αστικών λυμάτων τις οποίες προβλέπει το άρθρο 16 της οδηγίας.

- Η έγκριση και διάθεση κοινοτικής βοήθειας μέσω των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής εξαρτώνται από την πλήρη συμμόρφωση των κρατών μελών με τις απαιτήσεις της οδηγίας, κυρίως όσον αφορά στο βαθμό επεξεργασίας των λυμάτων και στη λειτουργία σταθμών επεξεργασίας αμέσως μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής τους.
- Μεγαλύτερη προσοχή θα δίδεται στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων και στις τοπικές και περιφερειακές αρχές και οργανώσεις με στόχο την ευαισθητοποίηση και την ενθάρρυνσή τους προκειμένου να συμβάλουν, στο δικό τους επίπεδο, στη συμμόρφωση των κρατών μελών με την οδηγία. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ευαισθητοποίηση των πολιτών, με τη συνεργασία των υπεύθυνων λήψης αποφάσεων στις πόλεις και κωμοπόλεις μέσω των δικτύων επικοινωνίας και με διμερείς συναντήσεις μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής στις οποίες ευπρόσδεκτοι είναι να παραστούν και εκπρόσωποι των περιφερειακών και τοπικών αρχών.

Το πέμπτο πρόγραμμα δράσης για την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την επίδειξη (1998-2002) έχει προωθήσει την έρευνα στον τομέα της επεξεργασίας των αστικών λυμάτων, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της βασικής δράσης «Αειφορική διαχείριση και ποιότητα των υδάτων». Συγκεκριμένα, έχουν δρομολογηθεί ερευνητικά έργα – μεταξύ άλλων – για την ελαχιστοποίηση της λυματολάσπης, για νέες διαδικασίες για την αφαίρεση του αζώτου, για απλοποιημένες διαδικασίες (τεχνητοί υγρότοποι) για μικρές/μεσαίες κοινότητες και για τουριστικές περιοχές, για επιγραμμικά συστήματα ελέγχου για τη βελτιστοποίηση της επεξεργασίας λυμάτων. Πληροφορίες σχετικά με τα εν εξελίξει ερευνητικά έργα μπορείτε να λάβετε από την Επιτροπή - ΓΔ Έρευνας - Μονάδα I/3 eesd@cec.eu.int, ή απευθείας από την ιστοθέση <http://www.cordis.lu/eesd/kal/home.html>.

Πρέπει επίσης να δοθεί τεχνική βοήθεια σε μικρού και μεσαίου μεγέθους οικισμούς προκειμένου να κατορθώσουν να βρίσκονται σε πλήρη συμμόρφωση με την οδηγία κατά τη λήξη της προθεσμίας το 2005. Οι ενδιαφερόμενες δημοτικές και τοπικές αρχές, οι οποίες είναι υπεύθυνες για τις προς υλοποίηση επενδύσεις, δεν έχουν συνήθως την ίδια καλή διάρθρωση, οργάνωση και εξοπλισμό με τις πόλεις όσον αφορά στην επιλογή των σταθμών επεξεργασίας λυμάτων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους και στην ανάθεση των έργων κατασκευής τους. Η Επιτροπή επιθυμεί να ενισχύσει περισσότερο την ανάπτυξη της συναφούς με την επεξεργασία των λυμάτων τεχνολογίας που είναι κατάλληλη για μικρού και μεσαίου μεγέθους οικισμούς, παρέχοντας κυρίως οικονομική βοήθεια για καινοτόμες δραστηριότητες και δραστηριότητες επίδειξης μέσω του χρηματοδοτικού μέσου για το περιβάλλον LIFE, δημοσιεύοντας ένα θεματικό οδηγό για το εν λόγω θέμα μέσα στο 2001 και οργανώνοντας ένα πρόγραμμα διασκέψεων για τους υπεύθυνους λήψης συναφών με την υλοποίηση επενδύσεων αποφάσεων.

Τέλος, πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη βοήθεια στις υπονήφιες για προσχώρηση στην ΕΕ χώρες προκειμένου να επιτύχουν συμμόρφωση με την οδηγία. Η παροχή μεγαλύτερης βοήθειας στις χώρες αυτές κρίνεται αναγκαία καθώς η ποιότητα των δικτύων αποχέτευσης και των συστημάτων επεξεργασίας λυμάτων στις εν λόγω χώρες είναι γενικά πολύ χαμηλή. Η Επιτροπή γνωρίζει βεβαίως τις υψηλές δαπάνες που απαιτούνται για τη συμμόρφωση των χωρών αυτών με την οδηγία. Το ύψος των δαπανών αυξάνεται διότι τα λύματα που απορρίπτονται από τους οικισμούς των περισσότερων αυτών χωρών απαιτούν αυστηρότατη επεξεργασία καθώς καταλήγουν σε θάλασσες ιδιαίτερα ευαίσθητες στον ευτροφισμό: στη Βόρεια Θάλασσα, στη Βαλτική, στην Αδριατική και στη Μαύρη Θάλασσα. Όλες ανεξαιρέτως οι υπονήφιες χώρες ζήτησαν μεταβατικές περιόδους όσον αφορά στην εφαρμογή της οδηγίας. Κατά τα επόμενα έτη, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να υποστηρίζει προγράμματα τεχνικής βοήθειας, ιδίως δε προγράμματα αδελφοποίησης μεταξύ των κρατών μελών και των

υποψήφιων χωρών με στόχο την παροχή της τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που χρειάζονται για την ομαλή υιοθέτηση της κοινοτικής νομοθεσίας. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει επίσης να παρέχει κοινοτική βοήθεια, μέσω του ISPA (Μέσο Προενταξιακών Διαρθρωτικών Πολιτικών) κυρίως, για την υλοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων.

10. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Από τις πληροφορίες που απέστειλαν τα κράτη μέλη προκειμένου η Επιτροπή να προβεί στον έλεγχο της κατάστασης της διάθεσης των αστικών λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 1998 προκύπτει με βεβαιότητα ότι έχουν καταβληθεί σημαντικές προσπάθειες για την επίτευξη συμμόρφωσης με την οδηγία. Οι εν λόγω προσπάθειες έχουν ήδη οδηγήσει σε σημαντικές βελτιώσεις όσον αφορά στην ποιότητα πολλών ποταμών και λιμνών στην Ευρώπη.

Η οδηγία του Συμβουλίου για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων αποτελεί ένα βασικό τμήμα της νομοθεσίας που επηρεάζει την ποιότητα των υδάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Βάσει των διατάξεων της οδηγίας αυτής, απαιτούνται σημαντικά μέτρα για τη δημιουργία υποδομών, και αντίστοιχες επενδύσεις εκ μέρους των κρατών μελών.

Οι υποχρεώσεις/προθεσμίες των κρατών μελών όσον αφορά στα έργα επεξεργασίας λυμάτων τέθηκαν σε ισχύ το 1998 με σημαντικές προθεσμίες για την υλοποίηση εντός του 2000 και του 2005.

Η ΓΔ Περιβάλλον συνεργάζεται στενά με τον ΕΟΠ προκειμένου να λάβει πληροφορίες σχετικά με την παρακολούθηση, να παρακολουθήσει τις τάσεις σχετικά με την ποιότητα των υδάτων και να αξιολογήσει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της οδηγίας. Από τις εκθέσεις του ΕΟΠ προκύπτει ότι όπου καταβλήθηκαν προσπάθειες για την εφαρμογή της οδηγίας, το αποτέλεσμα ήταν μια σημαντική βελτίωση της ποιότητας των υδάτων πολλών ευρωπαϊκών λιμνών και ποταμών. Αναμένεται ότι η οδηγία θα επηρεάσει σημαντικά την ποιότητα των υδάτων στην ΕΕ.

Ωστόσο, ο έλεγχος αποκάλυψε επίσης τη μεγάλη αδυναμία πολλών κρατών μελών να συμμορφωθούν με τις διατάξεις της οδηγίας. Η εν λόγω αδυναμία εντοπίζεται σε δύο κυρίως σημεία:

- Για πολλούς οικισμούς, ορισμένες φορές πολύ μεγάλου μεγέθους όπως το Λονδίνο και το Παρίσι, ο απαιτούμενος βαθμός επεξεργασίας των λυμάτων είχε υποτιμηθεί. Πολλά κράτη μέλη δεν συνειδητοποίησαν την ευαίσθητη φύση του υδάτινου περιβάλλοντος το οποίο υποδέχεται τα λύματά τους. Εκτός από την αδυναμία σωστού προσδιορισμού της ευαίσθητης φύσης των υδάτων που βρίσκονται γύρω από τα σημεία απόρριψης των λυμάτων, ορισμένα κράτη μέλη αγνόησαν το γεγονός ότι οι περιεχόμενοι στα λύματα που δεν έχουν υποστεί σωστή επεξεργασία ρύποι είναι δυνατό να μεταφερθούν μέσω της λεκάνης απορροής των ποταμών στο θαλάσσιο περιβάλλον. Δεν μερίμνησαν, επομένως, για την εφαρμογή της επεξεργασίας που είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ρύπανσης στις εκβολές ποταμών ή σε τμήματα αυτών που βρίσκονται προς τα κατάντη η οποία προκαλείται από τις πόλεις που συχνά βρίσκονται ψηλά προς τα ανάντη της λεκάνης απορροής του ποταμού ή για τη μείωση των γενικότερων προβλημάτων που προκαλεί ο ευτροφισμός της θάλασσας τα οποία επιτείνονται λόγω των πολλών απορρίψεων από λεκάνες απορροής ποταμών που καταλήγουν άμεσα ή έμμεσα σε θαλάσσια ύδατα. Η Βόρεια Θάλασσα, η Βαλτική και η Αδριατική χαρακτηρίζονται από υπερβολικό ευτροφισμό, ορισμένα κράτη μέλη, όμως, δεν έχουν λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη μείωση της ρύπανσης.

- Στα περισσότερα κράτη μέλη διαπιστώθηκαν σημαντικές καθυστερήσεις όσον αφορά στην εφαρμογή της οδηγίας. Λαμβάνοντας υπόψη τους 3 247 οικισμούς τους οποίους τα κράτη μέλη αποφάσισαν να εξοπλίσουν με τριτοβάθμια επεξεργασία από το σύνολο των 20.000 οικισμών στους οποίους αφορά η οδηγία, μόνο η Δανία και η Αυστρία βρίσκονταν πολύ κοντά στη συμμόρφωση στις 31 Δεκεμβρίου 1998. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι η κατάσταση ενδέχεται να αλλάξει πολύ γρήγορα και ότι τα περισσότερα κράτη μέλη σκοπεύουν να επιτύχουν τη συμμόρφωση των εν λόγω οικισμών με τις διατάξεις της οδηγίας μέσα στα προσεχή χρόνια.

Επιπλέον, από τον έλεγχο της κατάστασης στις 31 Δεκεμβρίου 1998 προκύπτει ότι πολλές από τις 527 πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000, διέθεταν επαρκή επεξεργασία κατά την ημέρα εκείνη ώστε να ανταποκρίνονται στους στόχους περί προστασίας που θέτει η οδηγία. Ωστόσο, τα λύματα 37 εξ αυτών των οικισμών, μεταξύ των οποίων των οικισμών Brighton, Βρυξέλλες, Cork, Μιλάνο, Porto και των περιχώρων τους και του San Sebastian απορρίπτονταν, κατά την ημέρα εκείνη, χωρίς καμία απολύτως επεξεργασία σε φυσικό περιβάλλον. 57 άλλοι οικισμοί, μεταξύ των οποίων οι οικισμοί Aberdeen, Αθήνα, Βαρκελώνη, Δουβλίνο, Φλωρεντία, Λιέγη και Μασσαλία διοχέτευαν, κατά την ημέρα εκείνη, μεγάλο μέρος των λυμάτων τους στο φυσικό περιβάλλον χωρίς καμία επεξεργασία ή διέθεταν ιδιαίτερα ανεπαρκή επεξεργασία. Και ως προς το θέμα αυτό, η κατάσταση αλλάζει με ταχείς ρυθμούς και ορισμένες από τις πόλεις αυτές έχουν ήδη προβεί κατά τα έτη 1999 και 2000 στις αναγκαίες επενδύσεις, ή σχεδιάζουν να ολοκληρώσουν σύντομα τα συναφή έργα.

Πολλά από τα κράτη μέλη διστάζουν να διαβιβάσουν στην Επιτροπή τις πληροφορίες που ζητά. Οι πληροφορίες που ζήτησε η Επιτροπή τον Απρίλιο του 1999 και τον Μάρτιο του 2000 διαβιβάστηκαν με μεγάλη καθυστέρηση, σε ορισμένες περιπτώσεις με καθυστέρηση άνω του ενός έτους. Ακόμη, η Γερμανία και η Γαλλία δεν διαβίβασαν καμία πληροφορία σχετικά με την κατάσταση της επεξεργασίας των αστικών λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 1998.

Η Επιτροπή εξακολουθεί να ελέγχει τη συμμόρφωση των κρατών μελών με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την οδηγία, κυρίως σχετικά με τη δεύτερη προθεσμία της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2000. Ο έλεγχος αυτός θα επιβεβαιώσει την ουσιαστική πρόοδο που έχουν σημειώσει τα κράτη μέλη όσον αφορά στη συμμόρφωσή τους με την οδηγία.

Υπενθυμίζεται ότι είναι δυνατή η παροχή κοινοτικής βοήθειας μέσω των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής προκειμένου να υλοποιηθούν οι επενδύσεις που απαιτούνται για τη συμμόρφωση των κρατών μελών με την οδηγία.

Η Επιτροπή γνωστοποιεί επίσης την πρόθεσή της να αυξήσει το ύψος της παρεχόμενης βοήθειας προς τους μικρού και μεσαίου μεγέθους οικισμούς στους οποίους αφορά η προθεσμία της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2005 καθώς και προς τις υποψήφιες χώρες, για τις οποίες η εφαρμογή της οδηγίας συνιστά τεράστια πρόκληση.